

2. Ipp. Novadam savs ģerbonis!

3. Ipp. Dundagas jauniešis dāņu skolā.

4. Ipp. Dakterleju atceroties.

4. Ipp. Lienes Rumpes panākums.

5. Ipp. Mēs protam svinēt!

6. Ipp. Ēriks Bērzkalns par kompromisu mākslu.

Redaktora ziņa

Svētki un kopābūšana

Novembris, sevišķi jau mūsu pusē, laikam ir visbagātākais dažādu gadadienu, atceres datumu un svētku mēnesis. To apliecina arī šis avīzes laidienis. Jā, šoreiz vairāk atmiņu. Un samērā mierīgajā avīzes plūdmā arī kas neparastāks. Sevi pieteikusi autore, kas izsaka visai nepiegludinātas domas. Jāatzīst, rets notikums *Dundadznieka* slējās — blakus divi dažādi viedokļi par vienu un to pašu notikumu.

Vai jūs svētki iepriecināja? Mani noteikti. Mēs mākam svinēt, priecāties, un tāpat ar mums vēl nav cauri, būtiskais, kodols ir ve-

sels. Slimais to nejaudā.

Taču man gribas vairāk. Šo priekšlikumu nebūs viegli pieņemt, taču savā iecerē neesmu gluži viens. Proti, ierosinu nākamgad valsts svētkus svinēt pa īstam kopā — līdz šim nīkuļojošajā Līvu tautas namā. Vismaz 18. novembrī, reizi gadā, viss novads pulcējas vienuviet. No katra centra līdz Mazirbei jānobrauc apmēram vienāds attālums. Taču pārvarēti būtu ne tikai kilometri.

Un tagad — priecīgu un gudru Adventa jeb gaidīšanas laiku!

Alnis Auziņš

Ar saknēm Kolkā

«Ja šeit kaut ko esmu padarījusi, tad tas ir tikai atsaucīgo vietējo iedzīvotāju nopelns», sarunā, kas notika tieši 18. XI, vairākkārt uzsvēra Mārite Zandberga. Savukārt dažas stundas vēlāk, tautas namā sveicot šī gada novada galveno laureāti, kolčiņi teica: Mārite sen ir iesakņojusies mūsu zemē.

Dzimusi un augusi Ugālē.

1964. gada 15. augustā sākusi strādāt Kolkas pamatskolā, vēlāk 20 gadus bijusi mācību pārzine un pavisam skolai veltījusi 45 mūža gadus.

Ieprecējusies lībiešu ģimenē.

Divdesmit gadus palīdzējusi skolēniem mīlēt jūru.

Divdesmit gadus darbojas lībiešu lietās, vadījusi skolēnu lībiešu interešu pulciņu, ir vietējās līvu grupas valdē, pārzina līvu centra *Kūolka* muzeju.

— Kolkā ierados kā deviņpadsmitgadīgs skuķis. Tūlīt saskāros ar direktora Rūdolfa Ermanbrika striktām prasībām. Viegli nebija. Mācīju no pirmās līdz ceturtajai klasei — gandrīz visu, izņemot dziedāšanu.

— Vai vide jūs pieņēma?

— Veikalā dzirdot gados vecākas sieviņas spriežam īpatnējā valodā, nodomāju, ka viņas mani aprunā. Nesapratu ne vārda! Ar laiku uzzināju, ka tās ir lībietes. Jā, sākumā vērtēja atturīgi. Bet palīdzēja darbs, veiksmīgi strādāju ar klasi, sadarbojos ar vecākiem. Iepriecējos lībiešos. Tā te pagājis mūžs — visās balātās un nebaltās dienās esam kopā.

Daudz laika aizņēma ārpusklases darbs. Gadus 20 kopā ar skolēniem gatavojos un piedalījos savulaik populārā konkursā *Vai tu mīli jūru?* Esmu izbraukusi visus zvejnieku kolhozus no Salacgrīvas līdz Liepājai.

Pirmajā reizē ieguvām pēdējo vietu. Visu paveicām precīzi, ieguvām pat kvalitātes diplomu, bet ... pietrūka ātruma. Nākamajā gadā jau bijām pirmie. Kā bērni mācījās, gatavojās! Zēniem vajadzēja prast noteikt kursu, sasiet mezglus, sašpleisēt tauvas, virves, zināt signalizāciju, jūrniecības karodziņu valodu. Meitenēm bija jāprot pakot un vērt zivis, lāpīt tiklus. Ļoti labi, ka tajā laikā bija darbapmācība — pēc mācībām bērni gāja uz ceļu vienu stundu strādāt. Martā notika klašu konkurss, aprīlī — skolas, un tad labākie tika uz finālu.

Skolēni piedalījās arī sporta sacensībās un muzikālajos konkursos, gatavoja kulinārijas brīnumu. Tas viss varēja notikt tikai ar ļoti atsaucīgu cilvēku atbalstu: paldies kolhozu *Brīvais zvejnieks* un *Banga* speciālistiem, paldies Jurim Zemturim, Lilijai Rozenfeldei, Velgai Šteinei, Jānim Krastiņam un citiem!

Kolhozu laiki beidzās. Diemžēl

līdz ar tiem — arī jūras mīlēšana. Toties atjaunojās Līvu savienība. Uz atbalsta grupas dibināšanu devās vīrs un vīra vecāki un aicināja mani arī. Vēlāk ar Gundara Bertholda, Ainas Bolšingas, Elzas Ešentāles, Valijas Lauksteines un daudzu citu

Es spēju izlasīt, bet runāt joprojām ir grūti.

— Kā jūs, lībiešos ieaugusi latviete, no iekšpuses izjutat lībiešu kopību un arī nesaskaņas, kas uzvarmojušas pēdējos gados?

— Jā, esmu arī Līvu savienībā. Visu līdz galam neizprotu. Mani uztrauc, vai vecās paaudzes cilvēki nejutīsies lieki. Jaunajiem ir spēks un varēšana, bet vai viņi izturēsies ar pietāti

Ventspilī, Mazirbē. Tagad laiki ir grūti, arī naudas ziņā.

— Kā vēl labprāt pavadāt laiku?

— Vienmēr ar prieku esmu devusies ekskursijās. Savulaik ar vīru, kad vien viņš bija mājās no jūras, izbraukāju vai visu toreizējo Savienību. Ceļojumi joprojām mani vilina. Pēdējais bija Itālijā.

Labprāt apmeklēju teātri un lausu. Samērā nesen esmu iegājusi luterāņu draudzē, studēju Bibliu. Bet jaunākā grāmata ir *Mērķtiecīga dzīve*. Savulaik, pat mācoties, neko tā neesmu konspektējusi!

— Paldies par sarunu!

Alnis Auziņš

• M. Zandberga: «Jaunā skolmeistare Mārite Šeiniņa».

Foto no M. Zandbergas albuma

• Par mūža ieguldījumu savam novadam laureāte Mārite Zandberga.

Andra Kārkluvalka foto

• Mācoties lībiešu amatus. M. Zandberga — pirmā no labās.

Foto no M. Zandbergas albuma

atsaucību izveidojās Līvu centrs. Veidojām izstādi, iekārtojām telpu. Pamazām sākām mācīties valodu — gan bērni, gan pieaugušie, mūs skoloja Viktors un Marta Bertholdi — pēdējie, kas Kolkas ciemā ģimenē runāja lībiski.

Lībiešu interešu grupa izveidojās arī skolā. Iepazināties ar kultūrvēsturi, izzinājām tradīcijas. Braucām uz minoritāšu tautu sacensībām Rīgā, Sporta manēžā. Jāpiebilst, ka lībiešu valoda ir sarežģīta.

pret vecajiem? Lai izrāda pienācīgu godu un cieņu, tas ir mans vēlējums.

Iespējams, ka Lībiešu krasta laikā kopību izjutām vairāk. Visai rosīgi darbojās Sabiedrības integrācijas ministrija, bija Karoga svētki, Prinča jubileja. Pasākumi notika Rīgā,

Dundagā ...

10. XII no plkst. 14.00 līdz 17.00 radošā eņģeļu darbnīca pilī.

10. XII plkst. 17.00 Lielās egles iedegšana.

16. XII Ziemassvētku pasākums invalīdiem.

17. XII Ziemassvētku koncerts *Eņģeļus mēs dzirdējam*.

19. XII Ziemassvētku pasākums pensionāriem.

... un Kolkas tautas namā

Decembrī katru sestdienu plkst. 16.00 visi aicināti uz **Adventa pasākumiem**. Kopā ar mums būs ev. lut. draudzes mācītājs Ainārs Kostanda. Līdztekus mazajā zālē darbosies vietējo rokdarbnieku Ziemassvētku tirdziņš un būs apskatāma zoologa Viļņa Skujas fotoizstāde *Slīteres nacionālā parka abinieki un rāpuļi*. Pasākumi bez maksas!

27. XI, Pirmajā Adventā, Dundagas amatieretātra un Kolkas senās mūzikas ansambļa iestudētā Lailas Pabērzas dzejas izrāde *Sibillas diena*.

4. XII, Otrajā Adventā, koncertē *Sarma* un *Laula*.

11. XII, Trešajā Adventā, Pastendes kultūras nama vokālā ansambļa *Harmonija* koncerts.

18. XII, Ceturtajā Adventā, Kolkas mūzikas skolas Ziemassvētku koncerts.

Ko tie nospriež, tas paliek

Novada domē 27. oktobrī

► Atļāva Dundagas vidusskolai pasākumu nodrošināšanai iegādāties jaunu portatīvo datoru par Ls 298.

► Atļāva pilij ziedotos līdzekļus, kas atlikuši pēc norādīta mērķa «parādes durvju atjaunošana» izpildes, izlietot pils remonta vajadzībām (Ls 717).

► No 01.11.2010. piecas darba dienas atjauno Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro, NĪN inspektoram Raitim Sirkelam, NĪ apsaimniekošanas speciālistam Guntim Kārklevalkam un pils direktorei Baibai Dūdai.

► Nolēma piedalīties *Interreg* Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas pilotprojektā *Kolkas pagasta piekrastes ciemu augstā virsūdens līmeņa pazemināšana*. Projektā veiks izpēti un sagatavos dokumentāciju.

► Nolēma slēgt līgumu ar SIA *Smilšu pilis* par tehniskā projekta izstrādi projektam *Teritorijas labiekārtošanas darbi un renovācijas darbi Kubalu skolas-muzeja saimniecības ēkā, atjaunojot vēsturiskos apbūves elementus* par Ls 3388, ietverot PVN. Finansējumu ņemt no Kubalas skolas-muzeja budžetā renovācijai paredzētajiem līdzekļiem. Izveidot tehniskā projekta izstrādes konsultatīvo padomi: Saulvedis Cimermanis, Ivars Abajs, Andris Gir-

niuss, Uģis Kaugurs.

► Nolēma uzsākt detālplānojuma izstrādi Dundagas pagasta īpašumam *Celmi*, par detālplānojuma izstrādes vadītāju apstiprinot Gunti Kļaviņu; apstiprināja īpašuma *Celmi* detālplānojuma izstrādes darba uzdevumu. Nolēma slēgt līgumu ar detālplānojuma izstrādes ierosinātāju SIA *Vīdales vējš* par detālplānojuma izstrādes finansēšanu.

► No 01.11.2010. izveidoja Dundagas novada pašvaldības darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālista amata vietu.

► Piešķīra adreses: Dundagas pagastā, Dundagas novadā apbūvētai zemes vienībai *Apakšstacija «Dundaga»* Pāces iela 17b, Dundaga; īpašumam *Dižāži*, kas atdalīts no nekustamā īpašuma *Mazaucē*, adresi: *Dižāži, Āži*; mainīja dzīvojamai mājai adresi no *Ievadi*, Vīdale, uz *Levas, Vīdale*; *Dzeramā ūdens sagatavošanas stacijai Dundagā* — Andreja Upīša 4b; *Dzeramā ūdens sagatavošanas stacijai Jaundundagā* — Vīdales iela 17a, Dundaga; *Notekūdeņu attīrīšanas stacijai Jaundundagā* — 1905. gada iela 4a, Dundaga.

► Noteica Vīdales grants karjera ieguves izstrādātās daļas rekultivācijas veidu — rekreācija. Nolēma veikt Vīdales grants karjera atradnes daļas konservāciju. Pašvaldības

nekustamo īpašumu apsaimniekošanas speciālistam G. Kārklevalkam uzdeva sagatavot nosacījumus Vīdales karjera rekreācijas daļas nomai.

► Nolēma izsludināt konkursu pašvaldības juriskonsulta amata vietai, apstiprināja konkursa nolikumu un pretendentu vērtēšanas komisiju. Pieteikumi jāizskata līdz 17.11.2010.

► Vienai personai atļāva deklarēt dzīvesvietu pašvaldības dzīvoklī kā apakšrniecei.

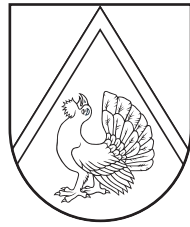
► Nolēma izbeigt zemes pastāvīgās lietošanas tiesības uz 16 zemes gabaliem pēc Valsts zemes dienesta datiem uz 31.05.2010.

► Nolēma iesaistīties Talsu novada Pieaugušo izglītības centra koordinātoru tīklā, par pārstāvi deleģējot Dundagas centrālās bibliotēkas vadītāju Rutu Emerbergu.

► Nolēma slēgt līgumu ar diplomētu inženieri Artūru Pērkonu par akustikas novērtējumu vasaras estrādes būvniecībai Dundagas pils parkā par Ls 484, ietverot PVN.

► Nolēma atjaunot Kolkas ciema lauksaimniecības zemju un apbūves teritoriju grunts aizsardzībai vajadzīgos novadgrāvjus.

*Protokolu pārlūkoja
Sandra Kokoreviča*

Novada ģerbonis

3. novembrī Valsts prezidents Valdis Zatlers, kultūras ministrs Ints Dālderis un Heraldikas komisijas priekšsēdētājs Laimonis Šenbergs apstiprināja Dundagas novada ģerboni.

Tā heraldiskais apraksts ir: «Dalīts ar sudraba šaurševronu: zils un zaļš. Apakšā dziedošs zelta mednis». Dome sagatavos saistošos noteikumus par ģerboņa izmantošanu.

*Sandra Kokoreviča,
kancelejas vadītāja*

Par pasēm

No 1. XI ceļošanai ārpus Šengenas zonas vairs neder Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pases, kuras savulaik izsniedza ar derīguma termiņu uz 50 gadiem.

Pases ar derīguma termiņu 50 gadi līdz 2007. gada 20. novembrim izsniedza Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, kuri bija sasnieguši sešdesmit gadu vecumu.

Saskaņā ar 2007. gada 13. novembrī apstiprinātajiem *Pasu noteikumiem* pases ar derīguma termiņu 50 gadi arī turpmāk būs izmantojamas personas identificēšanai Latvijā, kā arī Šengenas zonas valstīs, taču, ņemot vērā starptautisko praksi un ceļošanas dokumentu drošības prasības, tālākiem braucieniem ārpus Eiropas šīs pases no 1. XI vairs nevar izmantot.

Kopsim lauksaimniecības zemes!

13. VII Ministru kabinetā pieņēma noteikumus Nr. 635 *Kārtība, kādā apseko un nosaka neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platību un sniedz informāciju par to*. Tajos minēts, kā nosaka neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes (turpmāk — LIZ), gan institūcijas, kas tās apseko un sniedz vietējām pašvaldībām ziņas nekustamā īpašuma nodokļa aprēķināšanai saskaņā ar likuma *Par nekustamā īpašuma nodokli* 3. panta 1.1 daļā minēto papildlikmi — 1,5% no nekustamā nodokļa likmes, kā arī nosaka pazīmes, pēc kurām atzīst, ka zemi neuztur labā lauksaimniecības un vides stāvoklī.

Šo darbu uzdeva Lauku atbalsta dienestam (LAD). To veica LAD reģionālo lauksaimniecības pārvalžu (RLP) Kontroles un uzraudzības daļas darbinieki. Pēc Valsts zemes dienesta sniegtās informācijas no 15. IX līdz 30. X vizuāli apsekoja LIZ kadastra vienības, kas ir lielākas par vienu hektāru. Apsekošana notika bez zemes vienības īpašnieka, tiesiskā valdītāja vai to pārstāvju klātbūtnes. Šo noteikumu izpratnē LIZ platība nav uzturēta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī, ja līdz kārtējā gada 1. IX tā vismaz vienu reizi nav pļauta, novākta vai samalcināta un izkliedēta zāle. Apsekotās zemes vienības atbilstoši tās faktiskajam stāvoklim uz šā gada 1. IX klasificēja pēc šādiem statusiem: **kopts** — LIZ platību izmanto lauksaimniecības produktu ražošanai vai audzēšanai, ieskaitot ražas novākšanu, dzīvnieku ganišanu un turēšanu lauksaimniecības nolūkiem, vai to uztur labā lauksaimniecības un vides stāvoklī; **nekopts** — ja LIZ platības neizmanto lauksaimniecības produktu ražošanai vai audzē-

Administratīvajā komisijā

Komisija 26. X sēdē izskatīja 3 administratīvā pārkāpuma lietas, kurām protokolus bija sastādījis Dundagas novada pašvaldības policijas inspektors pēc Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa 42¹ p. 4. d. — par nepilngadīgas personas smēķēšanu; 171¹ p. 1. d. — par nepilngadīgas personas atrašanos alkoholisko dzērienu ietekmē; 106. p. 1. d. — par dzīvnieku turēšanas, labturības u.c. prasību pārkāpšanu.

Dace Kurpniece, komisijas sekretāre

Ja pases turētājs neplāno tuvākajā laikā doties ceļojumos ārpus Šengenas zonas un pase ir nepieciešama tikai lietošanai Latvijas iekšienē, tad jaunu dokumentu noformēt nav vajadzības.

Atgādinām — kopš 2008. gada 1. jūlija ceļošanai nav derīgas arī visas Latvijas pilsoņu pases, kas izsniegtas līdz 2002. gada 30. jūnijam (ar ielīmētu fotokartīti). Visas pārējās Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pases, kas izsniegtas pēc šī datuma, ir derīgas gan ceļošanai, gan dzīvošanai Latvijā līdz to derīguma termiņa beigām.

Neskaidrību gadījumā lūdzam zvanīt novada domes sekretārei lietvedei Dacei Kurpniecei, tel. 63237851.

Informācijas sagatavošanai izmantoti materiāli no Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes interneta lapas www.pmlp.gov.lv.

Lauzīsim galvas dotajā virzienā

Tūrisma laivu darinot

11. XI viesu namā *Dzintarkrasts* ap 70 ar tūrismu saistītu ļaužu teju no visas Latvijas, arī mūsu novada, piedalījās Latvijas Lauku tūrisma asociācijas (LLTA) *Lauku ceļotājs* rīkotajā bezmaksas seminārā *Dabas tūrisma produktu veidošana*.

Mūsdienās tūristi ceļo cauru gadu, tomēr īstais uzplaukums ir vairāk vai mazāk zaļajā gadalaikā. Tāpēc novembrī ir labi pilnveidot tūrisma uzņēmējdarbības laivu.

Semināra vērtības par sevi bija LLTA sadarbības partnera, biologa Jura Smaļinska, Slīteres nacionālā parka (SNP) administrācijas zooloģa Viļņa Skujas un Latvijas Universitātes kukaiņu pētnieka jeb entomologa Kristapa Vilka stāstījumi. Lietpratēji klātesošajiem it kā atvēra acis uz ikdienā redzamo no tūrisma *produkta* viedokļa. Īpaši jāuzteic V. Skujas asprātīgais, krāsainais, pat savdabīgi erotiskais stāstījums iz zvēru dzīves. Savukārt tūrisma tirgziņības gudrībās ievadīja *Baltic Tourism Marketing Services* pārstāve Eva Staltmane, bet noslēgumā liela daļa interesentu K. Vilka vadībā devās teoriju salāgot ar praksi Žocenes dabas vidē.

Pēc semināra apvaicājos mūsu novada ļaudīm par guvumu.

Jānis Dambītis, SIA *Kolkasrags* direktors:

— Semināru vērtēju kā teicamu — profesionāls, radošs, ar ļoti atvērtu un jauku gaisotni. J. Smaļinska priekšstāde pavēra jaunus apvēršņus dabas resursu interpretācijā, rosināja veidot jaunus informācijas stendus. Konference turpināja sekmīgo sadarbību ar *Lauku ceļotāju*, īsi pirms tās izveidojām *Kolkasraga* dabas ziņu lapu http://www.ceлотajs.lv/cont/cntr/news/special_kolkasrags_lv.html. Aizraujošā un profesionālā bija Vilņa Skujas prezentācija, bagāta ar

lielisku vizuālo materiālu, faktiem un piedzīvojumu iespaidiem. Plašais apmeklētāju skaits un atsaucība apliecināja, ka ļoti būtiski ir vismaz dažas reizes gadā sanākt kopā un apmainīties domām.

Dženeta Marinska, brīvdienu mājas *Ūši* saimniece:

— Seminārs uzskatāmi parādīja atšķirību starp tūrisma resursu un tūrisma produktu, t.i., starp apkārt esošo dabas bagātību un to, ko varam piedāvāt patērētājam — tūristam. Profesionālā valodā šo pārtašanās ceļu sauc par dabas vērtību interpretāciju. Man tas ir svarīgi, jo sniedzu nakšņošanas pakalpojumus īpaši aizsargājamā dabas teritorijā — SNP. Tūrists brauc pie manis tāpēc, ka šeit ir iespējams vērot dabu, iet pārgājienos un veikt citas nodarbes dabā, kas manam pakalpojumam — nakšņošanas iespējai — rada pievienoto vērtību. Turklāt klienti bieži tieši naktsmītnes saimniekam pieprasa ziņas par apkārtnes dabas vērtībām, tāpēc arvien jāpaplašina rezdes apvāršņi.

Lauku ceļotājs kā lauku tūrisma veicinātājs parādīja, cik svarīgi ir sadarboties, piedāvājuma veidošanā aicinot talkā dabas zinību lietpratējus un labus stāstniekus. Ja velkam paralēles ar ilgus gadus pastāvošo praksi SNP teritorijā, tad SNP kā dabas vērtību turētājs visbiežāk gājis ar likumu tūrisma lietpratējiem...

Edgars Kārklevalks, viesu nama *Pūpoli* īpašnieks:

— Šis noteikti atšķīrās no līdzī-

giem semināriem. Konkrēts, ieskatāms lietpratēju stāstījums visiem atgādināja mūsu iespējas. Arī es it kā no jauna iedomājos par savu mežu, par tā resursiem tūrisma uzņēmējdarbībā.

Alanda Pūliņa, Dundagas Tūrisma informācijas centra vadītāja:

— Vienmēr der salīdzināt praktiskās atziņas ar akadēmiskām un pasaules praksē pārbaudītām gudrībām. Sākotnēji biju nolūkojusi tikai lekciju par dabas produktu marketingu. Taču man pa laimi pirmās lekcijas ieilga. Lieliska bija ievērojamā Latvijas kukaiņu pētnieka Kristapa Vilka lekcija par kukaiņu vērošanu. Šīs iespējas novada iedzīvotājiem nūdien nav tālu jāmeklē, tepat ir Dundagas parks un saliņa, un viss nacionālais parks.

Jāatzīst, ka «savas» lekcijas, tirgziņību gudrību laikā es jau sāku kalt plānus, kā izvērst kukaiņu tūrisma *produktu*. Ja jau tepat degungalā čabinās, plivinās, čirkst un ložņā tādi vērtumi, tad tie jāliek lietā. Jāmācās parādīt ciemiņiem un pašiem ar tiem labi sadzīvot. Piemēram, Dundagas parks varētu būt labs tūrisma piedāvājums nelielām skolēnu grupām — vērot kukaiņus!

Varbūt mūsu skolēnu vidū atrodas tādi, kas speciālista vadībā labprāt iepazītu apkārtējo kukaiņu pasauli? Lūdzu, ziņojiet par to TIC!

Alnis Auziņš

Par zaļu par vēl zaļāks

Skolēna skats no Dānijas

Bijušais Dundagas vidusskolas audzēknis Rihards Savickis tagad mācās Dānijā. Māsas Kristīnes rosināts, Rihards *Dundadzniekam* uzrakstīja vēstuli, pastāstot par jauno pieredzi un šo to salīdzinot.

Mit navn er Rihards. Mani sauc Rihards. Jeg kommer frå Lettland. Es nāku no Latvijas. Jeg taller lille dansk. Es runāju nedaudz dāniski.

Es mācos *Brandbjerg Højskole* Dānijā. Mans galvenais priekšmets saucas «event lab», ko latviski tulkoju kā pasākumu fabriku. Šajā priekšmetā mums māca, kā veidot savus projektus, attīstīt radošo domāšanu, nebaidīties izteikt viedokli, pat ja tas liekas muļķīgs un nepareizs, kā izkļūt no nepatīkamām situācijām — pēc iespējas veiksmīgāk. Tas pamatīgi veido cilvēka raksturu un skatu uz pasauli. Vēl man jāapgūst 3 apakšpriekšmeti — filmu veidošana, pašattīstība un piedzīvojumu sports, kas notiek pa reizei nedēļā.

Gan skola, gan Dānija man ļoti patīk. Cilvēki ir daudz atsaucīgāki, atvērtāki, un skolotāji ir kā savējie, kā draugi, ar kuriem vari izrunāties par lietām, kas nepatīk un traucē ikdienā. Domāju, ka esmu iejuties ļoti labi, ieguvis daudz draugu, kas noderēs arī turpmāk dzīvē. Jāuzsver, ka tāda tipa skolas kā *højskole* Latvijā nav. Esmu dzirdējis, ka Ērgļos, Vidzemes pusē viena esot, bet šī ir pavisam cita izglītības joma, ja tā to var nosaukt. Šī skola piedāvā mācības no 3 līdz 4 mēnešiem, kas būtu kā viens semestris, kurā apgūsti visu, ko skola piedāvā. Protams, ja ir iespēja, var palikt ilgāk, ko vairāki studenti izmanto, arī es, jo te mācīšos līdz martam. Šāda tipa skolās nav atzīmju un tik-

pat kā nav mājasdarbu, vienīgi dažas lietas aizņem vairāk laika ārpus stundām. Piemēram, man filmu veidošanas priekšmetā ir jāfilmē īsfilma ar profesionālu aprīkojumu un programmām, un tas aizņem diezgan daudz arī brīvā laika. Gal-

venais skolas uzdevums ir motivēt skolēnu rīkoties pašam, un tas ir no tevis atkarīgs — vai tu mācību procesā guli un brīvajā laikā skaties televīziju, vai arī cītīgi seko visam līdzī un brīvo laiku pavadi lietderīgi, izmantojot visas skolas dotās ie-

spējas.

Diemžēl vai par laimi, pagaidām savu nākotni redzu tikai šeit, vismaz uzreiz pēc studiju beigām. Latvijas augstskolās ir vidusskolu princips — sēdi, izlasi, iemācies un uzraksti kontroldarbu. Jāatzīstas, ka neesmu bijis nevienā Latvijas augstskolā, bet domāju, ka stāstītais pārsvarā atbilst patiesībai. Dānijas augstskolās ir ļoti daudz grupu darbu, ir praktiska pieeja, tur mācās darot, un pieaugušo attieksme pret studentiem ir kā pret vienlīdzīgiem. Man zināmie cilvēki, kas mācījušies Latvijā un pārgājuši studēt uz Dāniju, šīs zemes studiju sistēmu vērtē kā daudz labāku.

Protams, liels sveiciens mājiniekiem un visiem — valsts dzimšanas dienā! Arī mēs, šeit esošie 6 latvieši no skolas, 20. novembrī brauksim uz tuvējo Vailes (*Velje*) pilsētu, lai svinētu kopā ar pārējiem Dānijā dzīvojošajiem latviešiem.

Šeit man klājas labi, bet Dundagas pietrūkst. Kā senā sakāmvārdā, vislabāk tomēr ir mājās!

Rihards Savickis

• Visa skola ir sadalīta 4 grupās, kas ik otro nedēļu aprunājas, kā visi jūtas, kas skolā apmierina, kas ne. Šī ir Riharda grupa. Rihards — augšējā rindā 2. no kreisās.

Skolas dzīve gada griezumā

Gads tuvojas nobeigumam, tāpēc gribētu pavērtēt skolas dzīvi kalendārā gada garumā. Daudz skolēnu ir gan labi mācījušies, gan guvuši atzīstamus panākumus mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos un skatēs valsts, reģiona un starpnovadu līmenī.

Valsts olimpiādēs piedalījās 3 skolēni: Jēkabs Krūziņš angļu valodā (sk. Andra Grīvāne), latviešu valodā Madara Enzele (Vita Krauze), krievu valodā, kā arī publiskās runas konkursā Diamanta Duplave (Iveta Kundecka). Atzīnību valstī publiskās runas konkursā guva arī Santa Namsone (Inta Freiverte). 10. klases skolēniem konkursā *Novadu spēlēs* 3. vieta (Ligita Ulmane). Priecājamies par Edija Tropiņa 1. vietu laikraksta *Diena* rīkotajā konkursā. Grupa 9. un 12. klašu skolēnu piedalījās valstī biedrības *Creativus* konkursā *Ko tu zini par Latviju?* (Sarmīte Dinsberga, Imants Brusbārdis). Lepojamies ar mūsu volejbolistu panākumiem: *Lāses kausā* 3. vieta (Gundega Lapiņa, Una Sila, Skaidrīte Motmillere), Latvijas volejbola federācijas kausā jauniešiem 3. vieta (U. Sila).

Kurzes reģionā ar atzīnību novērtēta Lora Egle latviešu valodas olimpiādē (Māriete Pēterhofa), kā arī 3 godalgotas vietas zinātniskās pētniecības darbu lasījumos, kuros piedalījās Sabīne Freiverte, Elīza Laicāne un Ieva Fridrihsone (Vaira Kamara, Iveta Bērente un I. Brusbārdis). Reģionālajā konferencē *Videi draudzīga mājaimniecība Dundagas novada ciemos* piedalījās Diāna Kristiņa un Santa Upnere, iegūstot 2. vietu (Lienīte Iesalniece). Vidusskolas jauktais koris skatē novērtēts ar 2. pakāpes diplomu un vasarā piedalījās Skolēnu dziesmu un deju svētkos Rīgā (Dace Šmite), bet mūsdienų deju grupai — 3. pakāpes diploms (Daina Miķelsone). Rūdolfs Bražis un Paula Skaidiņa ir ieguvuši godalgotas vietas šahā (Alnis Auziņš). Jau piekto gadu visus novada šahistus, arī skolēnus, vasarā pulcina valsts mēroga sacensības *Dundagas torņi*.

Novadu (Talsi, Roja, Dundaga) olimpiādēs ir 13 godalgotas vietas (matemātikā, ķīmijā, bioloģijā, fizikā), skatuves runas konkursā — 3, vizuālajā mākslā — 3 atzīnības, volejbolā — 3, tautas bumbā un jauno vieglatlētu kausā pa 1 godalgotai vietai.

Spraigs skolas dzīvē ir pavasaris — valsts pārbaudes darbu laiks: 3. klasei tā ir kombinētā ieskaite, 6. klasei — ieskaite latviešu valodā un matemātikā, 9. klašu skolēniem — eksāmeni latviešu valodā, svešvalodā, matemātikā un vēsturē, bet 12. klašu beidzējiem jākārto 3 obligātie centralizētie eksāmeni: latviešu valoda, svešvaloda, matemātika, bet pārējos mācību priekšmetus var izvēlēties. Šogad 12 skolēni bija izvēlējušies kārtot vēsturi, 6 — fiziku, 5 — bioloģiju, 4 — krievu valodu, 1 skolniece — ķīmiju. Pēc centralizēto eksāmenu nokārtošanas iegūst sertifikātus.

Rezultātus analizē un salīdzina valsts un starpnovadu līmenī. 3. klašu skolēniem labi veicies latviešu valodā un sociālajās zinībās, kur apguves procenti ir 86,2 un 88,4, zināšanu līmenis angļu valodā un vēsturē bija augstāks par vidējo trīs novados. Salīdzinot 2 pēdējo gadu centralizēto eksāmenu rezultātus, pagājušajā gadā 6 mūsu absolventi bija ieguvuši A līmeni: 5 latviešu valodā, 1 matemātikā, bet šogad 8 vidusskolas beidzēji ir parādījuši zināšanas A līmenī kādā no mācību priekšmetiem: 6 latviešu valodā, pa 1 angļu valodā un matemātikā. Ir aprēķināti zināšanu apguves koeficienti centralizētajos eksāmenos.

Salīdzinot mūsu skolu ar pārējām 3 novadu vidusskolām, mūsu absolventu zināšanu līmenis ir augstāks angļu valodā, latviešu valodā, matemātikā, arī ķīmijā un bioloģijā. Ņemot vērā iegūtos ABC līmeņus centralizētajos eksāmenos 2010. gadā, Dundagas vidusskola ir 3. vietā starp 3 novadu vidusskolām. Vidējais zināšanu līmenis procentos: valstī — 49,23 %, mūsu 3 novados — 55,5%, Dundagas vidusskolā — 65,79%.

Šogad mūsu vidusskolu beidza 41 absolvents, no tiem 25 iestājās augstskolās, 7 — koledžās, 2 — profesionālajās vidusskolās, bet 7 strādā. Pamatskolas beigšanas apliecību saņēma 59 skolēni, no tiem mācības mūsu vidusskolā turpina 34, bet 6 izvēlējušies citu skolu vidējās izglī-

tības apguvei, 18 beidzēji iestājušies profesionālajās vidusskolās.

Jauno mācību gadu uzsāka 429 skolēni, viņiem piedāvātas 4 izglītības programmas. Esam 1 no 70 Latvijas pilotskolām, kur māca fakultatīvi 7. un 10. klasēs jaunu mācību priekšmetu *Radošā domāšana*. Turpinās darbs uzsāktajā ERAF projektā *Kvalitatīvai dabaszinātņu un matemātikas apguvei atbilstošas materiāli tehniskās bāzes nodrošināšanai Dundagas vidusskolā*, kurā paredzēts modernizēt prioritāro mācību priekšmetu — matemātikas, ķīmijas, fizikas, bioloģijas — kabinetus. Pašlaik ir veikts kapitālais remonts 4 dabaszinību un matemātikas klasēs un iegādātas jaunas mēbeles, bet iekārtu un aprīkojuma iegāde turpinās. Kabinetu modernizēšana ir būtisks priekšnosacījums, lai skolēniem par mācību priekšmetu rastos lielāka interese, padarot teorētisko un praktisko zināšanu apguvi vieglāk uztveramu, kvalitatīvāku un saistošāku.

Pedagogi aktīvi piedalās *ESF* projektā *Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos*. Tā ir brīvprātīga pieņemšanās uz profesionālās kvalitātes novērtēšanu, lai iegūtu attiecīgu kvalitātes pakāpi. Iepriekšējā mācību gadā sekmīgi projektā iesaistījās, tika novērtēti un ieguva kvalitātes pakāpi 15 mūsu skolas skolotāji. Darbs turpinās.

Iepriekšējā mācību gadā tagadējā 7. b klase piedalījās *eTwinning* projektā. Grupa skolēnu un 2 skolotājas vasarā Polijā piedalījās neformālās izglītības programmā *Jaunatne darbībā* un tikās gan ar poļu, gan bulgāru jauniešiem. Oktobrī skola ieguva Eiropas kvalitātes sertifikātu par lielisko darbu *eTwinning* projektā. Mūsu skolēnu darbs un skola atzīta visaugstākajā Eiropas līmenī! Mūsu projektu izrādīja īpašā Eiropas portālā www.etwinning.net. Informātikas skolotāja Iveta Mīlta ir viena no 9 vēstniekiem Latvijā, kuri apmāca un palīdz skolotājiem iesaistīties projektos. 2009./10. mācību gadā skola ieguva *Mammadaba* vēstniecības titulu, kā arī iesaistījās Latvijas Ornitoloģijas biedrības programmā.

Septembra beigās notika Miķeļdienas tirdziņš, svinējām Mārtiņdienu gan *Mazajā*, gan *Lielajā* skolā. Jauka un priecīgu pārsteigumu pilna bija 12. klašu skolēnu sagatavotā

Skolotāju diena. Pasākuma laikā sveica skolotājus, kuru darba stāžs Dundagas vidusskolā ir 25, 30 un 35 gadi.

7. X interesants pasākums 9.–12. klašu skolēniem bija *Nakts trase*. Notika skrējieni, kas sākās pie vidusskolas un turpinājās līdz vairākiem kontrolpunktiem Dundagas apkārtnē. Kopīgā noskaņa radīja vēlmi rīkot nakts trasi biežāk.

Arī šogad notika 5. klašu uzņemšana lielajā skolā. 20. X piektklasniekiem bija jāiztur dažādi pārbauījumi. Tā kā tēma bija aizvēsture, viņus sagaidīja ādās tērptas meitenes, tika veikti rituāli, nodots zvērests. Lieliski izdevās 5. klases sagatavotā uzstāšanās — prezentācija. Priecājamies par viņu uzvaru e-klases konkursā, kur piedalījušies ar savdabīgu žurnālu *Pīļu Diķis*. Nākamajā dienā pārbauījumi bija jāiztur 10. klašu skolēniem. Viņus pārģērba līdz nepazīšanai, pēc tam bija jāatklāj katram savs ceļš pa karjeras kāpnēm. Tikai tad viņus iecēla vidusskolēnu godā.

Rudens brīvdienās 4 mūsu skolas pedagogi piedalījās kārtējos Latvijas i-sabiedrības tehnoloģiju ekspozīcijas (*LatSTE*) pasākumos, kuros ir iespēja būt kopā ar radošiem kolēģiem no visas Latvijas, lai ienestu inovācijas savā skolā.

Mūsu zēni Rīgā Latvijas Volejbola federācijas *Kausa izcīņas* sacensībās jauniešiem volejbolā šoruden jau izcīnījuši 2 godalgotas vietas.

11. XI skolā notika Lāčplēša dienas pasākums. Tas sākās ar klusuma

brīdi, pieminot vienu no pirmajiem Dundagas vidusskolas jaunsargiem Voldemāru Anševicu, kurš krita Afganistānā, pildot dienesta pienākumus. Uz tikšanās ar 5.–12. klašu skolēniem bija ieradušies 2 zemesargi no 46. kājnieku bataljona un Jaunsargu centra departamenta 1. novada nodaļas vadītājs Dainis Karols. Viņi stāstīja jauniešiem par zemessarga ekipējumu. Dienas gaitā bija arī sporta nodarbes — šaušana, spēka vingrinājumi un orientēšanās, bet vakarā visiem bija iespēja piedalīties lāpu gājienā. Tajā pašā dienā Dundagas pili izspēlēja pasakas par gudro Zālamānu projektā *Latvijas tautu pasaku festivāls*, ko īstenoja ar Tieslietu ministrijas un Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu.

17. XI svinējām mūsu valsts svētkus.

Labvēlīgas pārmaiņas ir notikušas skolēnu attieksmē pret zināšanu apguvi, jo arvien lielākam skaitam skolēnu vidējais vērtējums par mācību darbu ir 7,5 un augstāk. Beidzot mācību gadu, 5.–9. klašu grupā tādu bija 49, bet vidusskolas klasēs — 12.

26. XI uz skolu aicinājām 9. un 12. klašu skolēnu vecākus, runājām par jauniešu karjeras iespējām un valsts pārbaudes darbu norises kārtību 2010./11. mācību gadā.

Priecājamies par katru skolēnu, kas godprātīgi un sekmīgi mācās pēc savām spējām!

Austra Auziņa, mācību pārzine

Svētki Mazirbes skolā

16. XI ļoti jauki valsts dibināšanas dienu nosvinēja speciālās internātpamatskolas saime.

Skolas vadība bija ļoti piedomājusi, lai tā tiešām būtu Latvijas jubileja. Audzēkņi sēdēja pie galdiņiem — katra klase ar audzinātāju pie sava galdiņa, mielojās ar pašu sagatavotām sviestmaizēm, cienājās ar konfektm un cepumiem. Skolotājas ar vecāko klašu meiteņu palīdzību bija sacepušas tortes. Direktors Dinārs Neifelds uzrunā uzsvēra, cik svarīgi mums būt labiem, meklēt labo sevī un apkārtējos.

Koncertu sniedza Andā Kostanda, spēlējot vijoli, un Evita Ernštreite, kas spēlēja sintezatoru un

arī dziedāja. Bērni skaitīja tautasdziesmas, skolotājas stāstīja mūsu tautas pasakas un teikas.

Direktors bija sagatavojis atskatu uz pēdējo gadu notikumiem fotogrāfijās, ko mūzikas pavadībā varēja vērot uz ekrāna. Ārpusklases darbs, pārgājieni, sporta nodarbības, Skolotāju dienas svinības...

Par sasniegumiem apsveica skolēnus, skolotājus un tehniskos darbiniekus. Paldies visiem valsts dzimšanas dienas sarūpētājiem!

Ieva Freimute, skolas psiholoģe

Dundagas seriāls

APTIEKA

Nobeīgums. Sākums 7. (100.) numurā.

Šoreiz — neliels papildinājums par vēsturi un aptieka mūsdienās.

No **Arņa Vīksnas** manuskripta **No Dundagas medicīnas pagātnes (1710–1970), Rīga, 1977**

Trīsdesmitajos gados Dundagā bija arī drogu preču veikals, kurš piederēja Emmai Rusmanei. Otra aptieka Dundagas pagastā atvērta ap 1930. gadu Mazirbē. Tās īpašnieks bija aptiekāra palīgs Ansis Linde, ... diplomu ieguvis 1911. gadā Tērbatā. Mazirbes aptieka savu darbu pārtrauca Otrā pasaules kara beigās. Pēc 1943. gada ziņām, Mazirbes aptiekā strādājuši 2, Dundagas — 5 darbinieki. Jauna aptieka piekrastē atvērta Kolkā 1973. gada 3. decembrī. GAP aptieka Nr. 42.

Pēckara gados Dundagas aptiekas darbība atjaunojās ar zināmām grūtībām. Pēc 1946. gada ziņām, to vadījusi Olga Helmane, dzimusi

1912. gadā, 1941. gadā beigusi LVU Farmācijas nodaļu; aptiekā strādājuši trīs darbinieki. Aptieka saukusies GAP aptieka Nr. 273, no 1952. gada GAP aptieka Nr. 41. (...) Aptiekas darbība nostabilizējusies un sākusī virzīties augšup, kad par pārvaldnieci sākusī strādāt Siliņa (...).

Kad Medicīnas vēstures muzeja darbinieki pēc 1960. gada sāka interesēties, vai Dundagas aptiekā nav saglabājušies kādi vērtīgi vēsturiski priekšmeti, izrādījās, ka tomēr kaut kas ir. Uz muzeju tika aizvesti daži veci stāvtrauki ar iededzinātiem uzrakstiem un kāda veca piesta bez piestālas. Pašreiz aptiekā par senatni liecina veclaicīgi rakstāmgaldi un skapis. Agrākos laikos atbilstoši tradīcijām pie aptiekas bija iekopts diezgan plašs dārzs ar dažādiem

• **Saticīgais aptiekas kolektīvs mūsdienās: no kreisās I. Vīksna, G. Blumberga, L. Zviņģele un I. Švampe.** Dundadznieka foto

ārstniecības augiem, audzētas arī vīnogas, tāpat daudzi reti un svešzemju augi. Taču ar laiku, kad to praktiskā noderība vairs nebija tik liela, dārzs savu nozīmību zaudēja.

Aptieka mūsdienās
Stāsta SIA Cīto vadītāja Ingrīda Švampe.

Strādāju Talsos par ķimīķi. Mans uzdevums bija pārbaudīt gatavojamo zāļu receptūru rajona aptiekās. To bieži vien darīju arī Dundagā. Tad pārvaldniece Lidija Siliņa man piedāvāja nākt šeit strādāt viņas vietā. Piekritu, jo vēlējos pārbaudīt, ko varu.

domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs un ilggadējā aptiekas pārvaldniece Lidija Siliņa. A. Zumbergam aptieka saistījās ar čeku, jo viņa tēvs bijis izvedamo sarakstā, bet paslēpās. Pēc tam gan gājis uz čeku pieteikties priekšniekam Mazuram, taču ešelons jau bija aizgājis. Bet tāpēc, ka aptiekā bijusi čeka un pie tās pulcināti izvešanai nolemtie cilvēki, tās tuvumā vēlāk novietota piemiņas zīme — šķeltais akmens.

Savukārt L. Siliņa aptiekā nodzīvojuši 52 gadus un nostrādājusi — 33 un atmiņas par aptieku uzticējusi laikrakstam *Dundadznieks*.

Izstāde un veselības pulverītis

Pēc pirmajiem atmiņu stāstījumiem A. Pūliņa visus aicināja aptiekas priekštelpā apskatīt Dakterlejas drīzajai jubilejai veltīto fotoizstādi un aptiekā iegādāties veselības pulverīti, ko rotāja signatūra, bet paciņā atradās pūtelis. Lai to iegūtu, bija jātiek pie īpašas naudas zīmes — bāra. To varēja iegūt, izlasot kaut rindiņu no Ernesta Dinsberga veltījuma J. Bāram vecajā drukā. Dzejoļis atradās naudas zīmes otrajā pusē un lielas grūtības nesagādāja.

Velgas Eizenbergas iekārtotā izstāde iepriecināja ar labo kvalitāti. Katram, kas ienāk aptiekā, būs iespēja kaut nedaudz iepazīt tās un tuvējās apkārtnes vēsturi.

Loks ap Dakterleju

Kad sanākušie gides Ainas Pūli-

ņas vadībā kopīgi izmeta loku ap Dakterleju, gandrīz vai katram uzplaiksnīja kāda atmiņa. Lūk, reiz 50. gados pie slūžām no krastiem izgājis diķis un pārrāvis ceļu! Padomju laikos bargās ziemās zāģējuši diķa ledu un veduši izzāģētos ledus kļučus uz pagrabu, kas vēl aizvien atrodas pie diķa, pretī pilij. Tur pienotava glabājusi saldējumu. Bet pa kalnu pie avotiņa bija paredzēts laist lejā notekūdeņus. To nu gan L. Siliņa nav varējusi pārdzīvot un cīnījusies, līdz šo plānu mainīja. 1980. gadā, kad Dakterleja izveidoja attīrīšanas iekārtas staciju, mainīja arī upes gultni, līdz ar to grūtāk saprast, kur īsti kādreiz atradies doktorāts. Daudziem vēl prātā bija rošīgā dzīve patērētāju biedrības ēkā: tur darbojās maizes ceptuve, desu darītava, veikali.

Pastaiga apstiprināja, ka ideja par takas izveidošanu ir atbalstāma. Iesākumā tā varētu būt arī tik neliela kā šis loks, taču ar laiku to var paplašināt gar Pāces upi un *Ievlejam*. Tikai jāaicina zemju īpašnieki visu sapost, bet, ja viņi to nedara, jālūdz atļauja rīkot talkas.

Dakterlejas apkārtnē fotogrāfijās

Pēc pastaigas gaidīja pils ar tējas krūzēm un Kubalu skolas-muzeja vadītāja Ivara Abaja sameklētajiem attēliem par Dakterleju. Fotogrāfijās redzējam arī grūti pazīstamu Dundagu. Daudz kā no attēlos ska-

1992. gadā atnācu uz Galveno aptiekas pārvaldes aptieku (GAP) Nr. 41 — tā tolaik sauca mūsu aptieku. Sākās privatizācijas laiki, un kopīgi izveidojām SIA Cīto. Pašas spriežam un lemjam, kā strādāt. Pildām, kas jāpilda, bet neesam nevienam pakļautas. Protams, nevaram ietekmēt to, kas notiek augstākajos līmeņos.

Ar savām darbiniecēm — Lienīti Zviņģeli, Gaļinu Blumbergu un Inu Vīksnu — esmu ļoti apmierināta. Visas šeit nostrādājušas vairāk nekā 20 gadu, un viņām patīk savs darbs. Kolektīvam ļoti uzticos: šeit strādā zinošas farmaceites, kas vēl aizvien brauc uz kursiem un semināriem.

Paldies Dundagas iedzīvotājiem! Mēs pastāvam ar viņu atbalstu. Priecājamies, ja varam palīdzēt ar labu vārdu, padomu un zālēm.

Sagatavoja Diāna Siliņa

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā LU Medicīnas fakultātes profesoram A. Vīksnam, Kubalu skolas-muzeja vadītājam Ivaram Abajam un I. Švampei!

Dakterlejas iestaigāšana

5. XI pie Vecās aptiekas sākās Dakterlejas jubilejas ieskaņas pēcpusdiena. Nākamgad tā svinēs 200 gadu kopš vārda devēja doktorāta dibināšanas.

Dakterlejas pērles

Pasākumu atklājot, Dundagas Tūrisma informācijas centra (TIC) vadītāja Alanda Pūliņa, atzina, ka vieta ap Dakterleju ir ļoti bagāta: tajā ir pateicīgs reljefs un netrūkst kultūras slāņu. Tikai jāsakopj, jārāda citiem un pašiem ar to jālepojas. Jau 18. gs. 70. gados doktorātā strādājušie pirmie zināmie ārsti bijuši labākie no labākajiem — lai tos iz-

vēlētos, rīkots liels konkurss. Īpaši A. Pūliņa uzsvēra Jura Bāra (1808–1879) nozīmi, jo viņš bijis ne tikai ārsts, bet arī valodnieks, kura vairāki ieteikumi iedzīvināti latviešu valodā.

Aptieka un čeka

Pasākumu pamatoti varētu saukt par atmiņu pēcpusdienu. Vispirms pie Vecās aptiekas atmiņās dalījās

• **Dundagas aptiekas skārda izkārtne. 19. gs. beigās – 20. gs. sākums.**

No Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja krājuma

Dundadznieku panākumi

Teicamu panākumu guvusi Dundagas Mākslas un mūzikas skolas (DMMS) audzēkne Liene Rumpe.

23.X Ādažu Mākslas un mūzikas skolā notika viens no Latvijas profesionālās ievirzes mākslas izglītības grandiozākajiem ikgadējiem notikumiem — Latvijas mākslas skolu gleznošanas priekšmeta pasniegšanas metodikas pedagogu seminārs un noslēdzās Latvijas profesionālās ievirzes Mākslas skolu gleznošanas konkurss. Konkursus gaida kā profesionālās ievirzes mākslas izglītības procesu, profesionālo un nacionālo vērtību, skolu un audzēkņu darbu sasniegumu plašu skatu un rezumējumu. Šogad konkurss un pedagogu seminārs bija veltīts vienai no Latvijas nacionālajām vērtībām — glezniecī-

bai — un tās izteiksmes spēkam, metodikai profesionālās ievirzes mākslas izglītībā. Pašlaik valsts samazināta finansējuma apstākļos mākslas skolas visā Latvijā darbojas saspringtā režīmā, tādēļ ir īpaši svarīgi apzināties, ka klasiskie mākslas izglītības pamati, pedagogiskais un metodiskais darbs nav zaudējuši nozīmību. Gleznošana ir viens no mākslas izglītības būtiskākajiem mācību priekšmetiem, kas saskarsmē ar kompozīciju, zīmēšanu u.c. mācību priekšmetiem veido ne tikai audzēkņu nacionālo vērtību, mākslas pamatkategoriju un pamatvērtību izpratni, iztēli, bet arī radošu pieeju ikkatrai dzīves nori-

sei.

Audzēkņu individuālo darbu konkurss Kurzemes reģionā notika 14. X Kandavas mākslas skolā. Latvijas mākslas skolu profesionālās ievirzes izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* audzēkņiem bija jāglezno klusās dabas uzstādījums. No katras skolas varēja piedalīties viens audzēknis katrā vecuma grupā. No dundadzniekiem 1. grupā (līdz 9 gadiem) piedalījās Elēna Ozoliņa; 2. grupā (10 – 12 g.) — Māra Elīza Sila; 3. grupā (no 13 g.) — Liene Rumpe.

22. X Ādažu Mākslas un mūzikas skolā vērtēja visu 170 konkursa dalībnieku veikumu. Žūrijas komisija — profesionāli mākslinieki, gleznotāji, mākslas vidusskolu nodaļu vadītāji, pedagogi, reģionu metodisko apvienību vadītāji — noteica izcilākos audzēkņus katrā reģionā, kā arī visās trīs vecuma grupās kop-

vērtējumā.

DMMS audzēknes Lienes Rumpe gleznoto kluso dabu atzina par izcilāko darbu Kurzemes reģionā, turklāt tas ieguva 1. vietas diplomu valstī savā vecuma grupā!

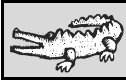
Lienei ir 14 gadu, un mākslas nodaļā viņa mācās 6. klasē. **Gleznošanu māca skolotāja Dace Čodera**, kuras mērķtiecīgi un papildus organizētais darbs atnesis augstos sasniegumus.

23. X uz semināru Ādažu Mākslas un mūzikas skolā devās skolotājas Linda Celma un Dace Čodera. Tur pulcējās 160 pedagogi no 59 Latvijas mākslas skolām. Skolotāji iepazīs ar lielisko, jauno Ādažu Mākslas un mūzikas skolu, Kultūrizglītības centru, ar bagātīgu izstādi — audzēkņu individuālajiem konkursa darbiem, kolēģu pieredzi, metodiskajiem materiāliem, skolu ekspozīcijām un dažādām priekšstādēm —

lekcijām. Četrdesmit sešas skolas, arī DMMS, izstāžu zālē izvietoja ekspozīcijas, atspoguļojot savu metodisko pieredzi gleznošanas priekšmeta pasniegšanā un dažādu ar gleznošanu saistītu uzdevumu risināšanā. Visu ekspozīciju izteiksmīgums un koptēls bija profesionāli interesants un bagāts.

Nenoliedzami, iespēja iepazīties ar visas Latvijas mākslas skolu profesionālās ievirzes izglītības programmas *Vizuāli plastiskā māksla* audzēkņu veikumu, kolēģu pieredzi un žūrijas, mākslas ekspertu viedokli par paveikto rosina jaunām idejām mākslas izglītībā, darbā ar audzēkņiem.

Linda Celma, DMMS direktores vietniece

Lai līgo lepna dziesma!

Ieskandini!

30. X pulcējāmieš pilī Dainu tēvam veltītā sarīkojumā *Mana tautsdziesma*.

Mūsu tautai ir vārds «ieskandināt». Ieskanēties, lai ko pieteiktu, lai sadzirdētu, atgādinātu, kopā sapulcētu. Ieskandina ar vārdu, ar dziesmu, ar kāju un plaukstu piesietu, ar kokles skaņām.

Skan lepmi? Bet mums ir paša Krišjāņa Barona dotas tiesības ieskandināt viņa 175. dzimšanas dienu, jo tieši šeit atrodas Kubalu skola, kurā mācījās Barons un visu mūžu augstu godāja savu pirmo skolotāju Ernestu Dinsbergi, uz šejieni no Tērbatas cauri visai Latvijai veda studenta Krišjāņa Barona soli, savu Tēvzemi un tautu līdz saknēm izjūtot, šeit joprojām dzīvo ļaudis, kas ar lepnumu saka: «Mēs nākam no Krišjāņa Barona māsas dzimtas!»

30. oktobris. Ar krēslas tuvošanos pēc rudenīgi spožas saules, ar apjausmu, ka veļu laiks klāt, un gaismas pielietu pili — sanāciet, ieskandināsim dzimšanas dienu mūsu dižvīram Krišjānim Baronam — Dainu tēvam!

Un ieskanējās. Ar Santas un Ilzes skandēto vārdu, kas vienoja visus koncerta dalībniekus. Ja mēģinātu skaitīt, tad droši ne vien trīs, bet pat četras Barona novadnieku paaudzes varētu saskaitīt. Vispirms uz skatuves sabirst kā tādas pupas mazi un mazītiņi, un ir balstiņa, ir piesitiens. Ja mums, lielajiem, būtu tāda spēja kā mazajām meitiņām un puisīšiem dažkārt aizmirst, ka jādanco, un vienkārši šūpoties un priecāties, ar acīm sa-

vus mīļos meklējot!

Tad ieskanas tautsdziesma no sievām un vīriem ar sirmot sākušām galvām. Jaunie, skatieties, kā dzirkstis šķīļas no saspēles dziesmā! Lai izdziedātu tautsdziesmu, gudrība mūžā jāsavāc.

Kā dzintara rota lībiešu sievas — lepnas un dzidras — un *Pūt, vējiņ!*, kas no ziemeļu krasta nākuši. Klāt vēl kokle. Viena pulcina daudzās. Un atkal — lepnas un dzidras, kur no maiguma izaug spēks. Laikam jau kokle īpašas balsis sev blakus pieprasa, jo cik bezgala tīri un maigi skan gaišmataina puisēna balss, kā to pārņem Kolkas bērnu un viņu skolotāju spēcīgās balsis, līdz «... tumša nakte, zaļa zāle...», tik liegi, ka pat rāsas lāsei neietrīcēties.

Tad plūst puīši un meitas, vīri un sievas, un Sandra priekšā. Rokas mājieni — skumji un klusināti, skaļi un priecīgi — nu skaistas mūsu tautsdziesmas ir! Gribas atvērt logus, lai visa Dundaga dzird, kā mūsējie dzied. Un, ja vēl Kolkas kori klāt pieliktu, tad līdz Kolkai, Rōjai, Talsiem dzirdams būtu.

Bet svētku ietvaram dāvanas jubilāram — bērnu darbi — Dainu tēva jubilejai gādāti un vairākās pils zālēs izkārtoti.

Svinot vienmēr jāatceras, ka svētki ir ilga un rūpīga darba auglis. Neba pašas izstādes savā vietā iegāja, neba tā nu visi nāca un koncerts radās. Tāpēc cieņas apliecinājums šo svētku rīkotājiem.

... 30. oktobra vakars Rīgā. Šajā

datumā, braucot uz Lielo kapu pusi, savādas izjūtas pārņem, jo virs koku galotnēm gaismas loks, it kā uz debesīm kāds sūtītu vēstījumu. Tur atdusas Krišjānis un Dārta Baroni. Gaisma plūst no mazajām svecītēm, kas katru gadu dzimšanas dienā daudzu roku iedegtas. Gaisma uz debesīm, ko sūtām mēs — tautsdziesmu tautas pēcnācēji, kas savienojas ar to otru — gaismu no debesīm, kas dižvīru un sievu dota.

Pieminekļi mēdz būt dažādi, bet pieminekļi no Dainām ir tikai viņam — Krišjānim Baronam un viņa ceļa līdzgājējam Dārtai.

Alfa Auziņa

Paldies visiem!

Tautsdziesma ir stars cauri mūžībai. Tā viņa ir atnākusi pie mums — senā dziesma senā valodā — un dzirkst un vizuļo jaunas gaismas niansēs. Šī stara gaismīnā sestdienas vakarā izskanēja koncerts *Mana tautsdziesma*. Liels paldies pašdarbības kolektīviem — Dundagas jauktajam korim un diriģentei Sandrai Lielansei, bērnu deju kolektīvam *Dun-dang*, viņu vecākiem un vadītājam Dacei Treinovskai, ansamblim *Sendienas* un vadītājai Rītei Zemtiņai, bērnodārza *Kurzemē* mazajiem dziedātājiem, Rudītei Baļķītei un visai bērnodarza saimei, *Mazajai skolai* par atsaucību bērnu zīmējumu izstādes sagatavošanā, bērnu dienas centram *Mājas* par izstādi *Veltījums Dainu tēvam Krišjānim Baronam*. Liels paldies Kolkas koklētāju ansamblim, ansamblim *Laula* un vadītājai Dzintrai Tauniņai.

Lai tautas dziesmās ieaustās dzīves gudrības mūs pavada ikdienā!

*Smaida Šnikvalde,
Kultūras centra vadītāja*

tiešākajā nozīmē. Dārzs un pagals pārtop sliksnā, māja sāk šķobīties, tomēr grāvja izciršanai uz jūru Latvijas normatīvie akti likumīgu pamatu neparedz, jo priekškāpa taču svarīgāka par cilvēku labklājību. Un, ja tā padomā, vismaz pusi Dundagas novada teritorijas apjož īpaši aizsargājams biotops, un aiz tā kā aiz «zaļa» aizsargvalņa — varonīgie iedzīvotāji.

Dundagas novada domes darbība jo dienas, jo caurspīdīgāka — no oktobra domes novada sēžu protokolā internetā! Tagad tautas priekšstāvju darbošanās kā uz delnas. Tik mūsdienīgi.

Novembris — svētku un atceres mēnesis. Latvijas valsts neatkarības gadadienas pasākums Kolkas tautas namā vieno dziedātāju un klausītāju sirdis mīlestībā uz zemi. Novada domes godalgoto laureātu un viņu sveicēju vārdi plūst no sirds uz sirdi, un dziesmu upe nebeidz tecēt... Tomēr pāris dienu vēlāk Latvijas nacionālā teātra izrādes *Vadonis* videoversija turpat pulcē vien piecus cilvēkus. Laikam kolceniekiem augstā māksla nav sirdij tuva.

Mirušo piemiņas dienas svētbriņķi Kolkas kapos kā mirušo dvēseles gail aizdegto svecīšu mežs, un Kolkas luterāņu draudzes mācītāja A. Kostandas teiktā svētruna liek domāt par dzīves un nāves jēgu.

Novembra pēdējā nedēļā jau degsim Adventa pirmo sveci, arī tautas namā, un skatīsimies Dundagas amatierteātra un Kolkas muzikālā kvinteta kopīgo izrādi *Sibillas diena*. Lai visiem silti Gaidīšanas svētki!

Dženeta Marinska

Lāčplēša dienā

11. XI pievakarē svētkus svinēja novada centrā.

Krēslainajā Dundagā svētku gājienam aicina valsts karogi un svecīšu liesmiņas ceļu malās. Tas sākas no vidusskolas, pa priekšu braši soļojot jaunsargiem bungu ritma pavadībā. Gājienā pārsvarā ir skolas jaunieši, taču netrūkst vecāku ar maziem bērniem un sirmgalvju. Prieks par paaudžu sasaukšanos.

Lāpu gājiens gar Krokodila piemiņas zīmi, pēc tam gar pili un *Līko muižu* aizvijas uz saliņu, kur gaidīdams liesmo ugunskurs. Novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs uzrunā atgādina vēsturiskās dienas nozīmi, uzsverot — dzīvosim tā, lai būtu gatavi kļūt par varoņiem, bet lai mums par tādiem nevajadzētu būt, lai mums nekad nebūtu jāņem rokā ierocis. Kultūras centra vadītāja Smaida Šnikvalde liek aizdomāties — kāpēc Lāčplēša gars tik nepieciešams arī tagad? Jā, to vajadzēja pirms vairāk nekā 90

gadiem, arī trešās atmodas sākumā, bet tagad — 20 gadus pēc atgūtas neatkarības... Jā, arī tādas pārdomas 11. novembrī — kur esi, Lāčplēsi, vai kopā ar daudziem trimdā? Un kas ir Aklais, Melnais? Tumsa mūsos?

Bet šoreiz — svētku noskaņa. Kopā ar vidusskolas kori klātesošie nodzied tautas lūgsnu *Dievs, svēti Latviju!*, *Div' dūjiņas* un Alberta Legzdiņa *Karavīru dziesmu*.

Visbeidzot, spēka tēja, un tad visi, kas vēlas un spēj, dodas uz pili klausīties *Dobeles zemessargus*. Braši vīri un brašas dziesmas! Izrādās, ka zemessargos dzied 7 ārrindas zemessargi vecumā no 30 līdz 80 gadiem, un ansambli visus 15 gadus vada zemessardzes seržants Artūrs Reiniks, kas repertuāru raksturo kā patriotisku un gana lustīgu. Labs vakara noslēgums!

Alnis Auziņš

Kopība Kolkā

Valsts svētki, labāko ļaužu godināšana un Līvu karoga svētki. Tas viss 18. XI Kolkā.

Kā pastāstīja *Par mūža ieguldījumu savam novadam* laureāte Mārīte Zandberga, diena jauki iesākās ar luterāņu un katoļu draudzes mācītāju vadītu ekumenisko dievkalpojumu vietējā baznīcā. Šī diena ir arī Līvu karoga svētki, un turpmāk iesvētītais karogs glabāsies Kolkas tautas namā. Vērtība par sevi — Andas Kostandas un Evitas Ernštreites muzikālie priekšnesumi.

Pēcpusdienā lībieši un viņu draugi pulcējās Līvu centrā — pie svētku galda patērēt, pajokot un pat nedaudz uzdziedāt lībiski Dāvja Stalta vadībā. Ar klišēri lībiešus uzcienāja pagasta pārvaldnieks Aldis Pinkens, domās jau esot kora mēģinājumā.

Tad vakara galvenais sarīkojums tautas namā. Pārpildītājā zālē stundas ceturksni pirms sākuma sāk spēlēt brašie pūtēji Viestura Rēriha vadībā. Arī valsts himnai pavisam cits skanējums! Tūlīt pēc tās — lībiešu himna, un tad mācītājs Ainārs

Kostanda visus iesaista kodolīgā, nopietnā un izjustā lūgšanā par cilvēkiem un valsti.

Raiti un sirsnīgi noris godināšana un muzikālās starpspēles. Kad apsveikti ir visi — varonīgais jaunietis Edgars Šteins, gada jauniete Elīza Sakniņa, *Sibillas* veidotāji no Kolkas puses, Baiba Šuvcāne un Mārīte Zandberga, — koncertē Vītolu ģimene. Latviski, vienkārši, pārliecinoši un muzikāli. Šo rindiņu autora īpaša pateicība par sen nedzirdētas Imanta Kalniņa dziesmas *Romantika* atskaņojumu.

Kārtējo reizi pārliecinots — Kolkā valda īpaša kopība. Tepat ir pārvaldes vadītājs — te pie lībiešiem, te koristos, tepat ir vietējais mācītājs, šurp atbraucis laba vēlēt arī novada domes priekšsēdētājs. Un tikai viens revolucionārs ierosinājums pārdomām. Nākamgad svinam vēl vairāk kopā — Līvu tautas namā Mazirbē! Viena tauta vienā laikā un vietā.

Alnis Auziņš

Godam nosvinētie svētki

Ar Dundagas Kultūras centra vadītājas Smaidas Šnikvaldes uzrunu un visu kopīgi nodziedātu tautas lūgsnu *Dievs, svēti Latviju!* 18. XI vakarā pilī sākās Latvijas dzimšanas dienas svinības.

Vakars izvērtās bagātīgs un daudzveidīgs. Svētku uzrunā novada domes priekšsēdētāja vietnieks Guntis Pīrvits uzsvēra, ka valsts sākas ar ikvienu no mums. Latviju un godināmos sveica pagasta jauktais koris, arī kopā ar 5. klases skolnieci Sindiju Smilgu, Dundagas Mākslas un mūzikas skolas (DMMS) audzēkņi un pedagogi, ansamblis *Sendienas*, kā arī pārsteidzoši kuplais dejtāju pulks.

Īpaši uzrunāja vidusskolas jauktā kora pienesums — Ulđa Marhilēviča un Guntara Rača dziesmu cikls *Gaismas atgriešanās*, kas līdzinājās jau muzikālam iestudējumam. Par to paldies diriģentei Dacei Šmitei un režisorei Vairai Kamarai! *Gaismas atgriešanos* efektīvāku darīja arī mainīgais skatuves izgaismojums.

Pils direktore Baiba Dūda un S. Šnikvalde bija parūpējušās par jaunu skatuves iekārtojumu: tās aizmugurē redzamais stilizētais

Latvijas karogs izskatījās gana priecīgs, jo bija izrotāts atbilstoši Latvijas dzimšanas dienai.

Svētku vakarā sveica arī dundadzniekus, kas Dundagas vārdam liciš skanēt Kurzemē un Latvijā: darbīgo *Jumaru* saimi, apdāvināto DMMS audzēkņi Lieni Rumpi un viņas talantīgo skolotāju Daci Čoderu. Atzinības rakstus, daudz labu vārdu un skaistu ziedu saņēma dundadznieki, kuru devumu bija novērtējuši pārējie novada iedzīvotāji un deputāti: Dace Treinovska, Agnese Neparte, Guntis Kārklevalks un dzejas izrādes *Sibillas diena* radošā grupa.

Patīkamu pārsteigumu piedzīvoja angļu valodas skolotāja Andra Grīvāne, saņemot *Swedbank* apbalvojumu kā *Labākā novada skolotāja*.

Noslēgumā visi uz lielā ekrāna aplūkoja pieņemto novada ģerboni un kopīgi nodziedāja *Nevis slinkojot un pūstot*.

Diāna Siliņa

Trīspadsmīt krēsli

«Kompromisu māksla»

Turpinot tautas priekšstāvju parādi, šoreiz uzaicinājām Attīstības un plānošanas un Finanšu komitejas deputātu Ēriku Bērkalnu.

— Tu esi viens no stāža ziņā pieredzējušākajiem deputātiem. Saki, lūdzu, kur tu rodi pamatojumu un arī spēku aizvien kandidēt grūtajam, atbildīgajam un reizēm varbūt nepateicīgajam deputāta amatam?

— Jā, reizēm ir uznākušas domas — pietiek, nākamreiz vairs nekandidēšu. Pēdējā pagasta padomes sasaukumā kādu laiku vadīju Veseļības aprūpes un sociālās palīdzības komiteju. Atklājās smagas problēmas kādā ģimenē, katrā sēde par to spriedām, un tad vienu brīdi man pietrūka spēka būt par vadītāju.

Bet — nāk jaunas vēlēšanas, un kāds no sarakstu līderiem allaž pamānās mani pierunāt. Piekrītu, jo vēlme darīt pagasta, nu jau novada attīstības labad manī ir visu laiku. Ja iedzīvotāji uzticas, tad man šis darbs jāuzņemas.

Tiesām, deputāts esmu no visai tāliem 90. gadiem, neesmu piedalījies varbūt trīs sasaukumos. Varu salīdzināt dažādus laikus, un, manuprāt, deputātu profesionalitāte aizvien pieaug. Turklāt šajā darbā es ne tikai dodu, bet arī gūstu sev neatsveramu pieredzi, kas noder gan kā deputātam, gan ikdienas darbā.

Man gribas, lai novadā viss attīstītos un lai daudzmaz būtu ievērota vienlīdzība un taisnība pret visiem iedzīvotājiem. Lai nepaliktu novārtā mazie ciemi — pats esmu cēlies no Vīdales —, un domāju, ka spēju pārstāvēt arī nosacītas nomaļas intereses. Tas ir vēl viens iemesls būt deputātam.

— Raksturo savas komitejas darbu!

— Esam sākuši dziļāk aplūkot jautājumus, deputātu skaits ir pieaudzis, domas mēdz dalīties, bet tas ir labi. Slikti būtu, ja valdītu viens, pareizais viedoklis. Deputātu darbs ir gudra kompromisu māksla. Kopumā strādājam labi, pašvaldības finanses ir pat ļoti labā stāvoklī. Varu salīdzināt ar savu, valsts iestādi. Mums samazināja atalgojumu vairāk par 40%, pašvaldībā — par 10%, kas ir pat ļoti maz grūtajos laikos. Protams, plānojot jauno budžetu, novada izpildītajam rūpīgi jāizsver katra speciālista darba apjoms. Nevar visiem vienādi nedz atņemt, nedz pielikt, jānovērtē katra darba apjoms, grūtības pakāpe, atbildība.

— Vai ir bijusi jūtama atšķirība abu pagastu problēmās?

— To jutām sākumā. Pirmajās sēdēs droši vien visiem Dundagas puses deputātiem radās iespaids, ka pēdējos gadus Kolkas pagasta padomē viss nav bijis īsti kārtībā. Patiesībā to jutām jau agrāk — no iedzīvotāju jautājumiem priekšvēlēšanu sapulcēs. Savukārt Kolkas deputātiem sākumā varbūt likās, ka lemj tikai par labu Dundagai. Domāju, ka tagad gan deputāti, gan iedzīvotāji ir pārliecinājušies, ka attieksme pret visiem ir taisnīga un vienlīdzīga.

— Kādus labos darbus deputāti ir paveikuši?

— Tas pats Kolkas ūdens! Būtībā elementāra lieta, ko varēja un vajadzēja izdarīt pašiem kolciniekiem jau agrāk. Traucēja tikai savstarpējās nesaskaņas. Vispār priecājos, ka dome labāk sazinās ar iedzīvotājiem. Sācies dialoga laiks. Kolkas

pusē to ļoti sekmē izveidotā valde, kas nozīmē abpusēju darbību — arī no iedzīvotāju puses, negaidot tikai, ko pašvaldība izdarīs.

— Kā ar priekšvēlēšanu solījumu izpildi? Kā uzlabot samērā pānīkušo sporta nozari? Un kas sakāms par diži iecerētajām abām sporta hallēm, vai tas nav zināms finanšu akmens kaklā?

— Jā, pirms pāris gadiem bija populāri visā valstī iecerēt lielas būves, īsti neizsverot lietderību un riskus. Tā toreiz bija arī mana pārlicība, ka halle būtu ļoti vērtīga Dundagai. Laiki mainījās, nebijām pietiekami tālredzīgi. Jāatzīst, ka pašreiz halles projektā ieguldītā nauda palikusi, «gaisā karājoties», un to, protams, var pārvest. Esmu optimists un ceru, ka pienāks labāki laiki un projektu īstenošas, un halle būs piepildīta! Kolkas sporta buvei vajag līdzekļus, lai veiktu iekšējos darbus un iekārtotu telpas. Tos jāmēģina piesaistīt no ES līdzfinansētiem projektiem. Protams, novada dome turpina atmaksāt savulaik Kolkas pagasta paņemto kredītu halles buvei.

Kopumā sportam atvēlētie līdzekļi — Ls 4000 šī gada budžetā — ir par maz. Nākamo budžetu grūti prognozēt, bet vajadzētu atvēlēt vairāk.

— Tas nozīmē — kaut kam citam atņemt? Kā to grūtos laikos izdarīt?

— Sevišķi pēdējās sēdēs redzam, ka dažādiem nolūkiem atrodas nauda, ko var piešķirt papildus. Sportam līdzekļus nevajadzētu ņemt, jo volejbolisti, futbolisti, hokejisti un visi pārējie sportot gribēšie ir mūsu novada jaunieši. Labajos laikos vismaz uz pusslodzīti algojam sporta organizatoru. Mūsu priekšvēlēšanu programmā bija ierakstīta ideja par sporta biedrībām, bet arī šī lieta kādam jāskubina. Ja neiekustinās, tad neaizies. Novadā vajadzētu organizatoru. Arī starpnovadu sacensību rīkošanai.

— Tad tu varētu lobēt sportu.

— Tā jau ir tā bēda — katrā iestādē, struktūrvienībā cīnās un aizstāv savu budžetu, bet sportam kopumā aizstāvju nav.

— Kas deputātiem nav izdevies un kāpēc?

— Nav lāgā tas, ka deputāti sēdēs saņem pretrunīgu informāciju, dažādi speciālisti sniedz atšķirīgas ziņas, un mums, lēmējiem, kas nav līdz saknei jautājumā iekšā, ir neiespējami momentā visu apjēgt un izšķirties. Kam taisnība? Varbūt abiem? Man vēl joprojām dažos jautājumos nav īstas skaidrības.

Daudz dzirdēti pārmetumi par jurista trūkumu. Kā deputāts un kā iedzīvotājs pilnīgi piekrītu — šāds speciālists ir vajadzīgs, tas ir primārais. Jurists būtu aiztaupījis vienu otru nesaprašanas un sarūgtinājumu. Runa nav tikai par Kubalu skolas — muzeja projektu, bet arī par Dundagas bērnu dārzu, kas skāra visu tā kolektīvu. No tā varēja izvairīties un turpmāk arī jāizvairās. Ļoti ceru, ka tagad iesniegtais projekts ļaus mums tikt pie jurista.

— Savulaik Dundagas pagastā dibināja ciemu valdes, lai rosinātu cilvēkus ārpus centra. Tu arī vienā darbojies — Kaļķos. Tagad, šķiet, palikusi viena, visjaunākā — Kolkā.

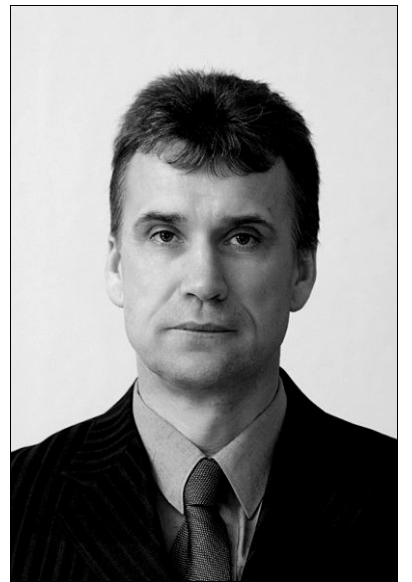
— Tā diemžēl ir. Ciemi kļuvuši tukši, jauniešu ļoti maz... Vīdālē valde izjuka arī tāpēc, ka tur valdes cilvēkiem maksāja nelielu naudiņu, bet, kad tas traucēja saņemt bezdarbnieka pabalstu, pensionāriem — pilnu pensiju, tad valde beidza pastāvēt.

— Priekšvēlēšanu neizbēgams solījums ir vismaz reizi gadā tikties ar iedzīvotājiem...

— Par to nesen iedomājos. Solījuši esam un piekrītu — ierosmei tikties jānāk no deputātu puses. Centīšos sava saraksta deputātiem to atgādināt.

— Vai cilvēki tevi uzrunā kā deputātu?

— Reizēm pa telefonu šo to pa-

jautā. Vairāk gan parunājos darbā. Cilvēki kārto mežu lietas, un tad jau pārrunājam novada dzīvi.

— Ko vari teikt par avīzi novada laikā?

— Dundadznieku vienmēr esmu lasījis un vērtējis augstu. Tagad tur atrodams vairāk informācijas, arī par Kolkas dzīves norisēm, nu jau arī regulāri par lībiešiem. Ierasti lasāms par interesantiem cilvēkiem, joprojām arī par vēsturi, saistoši izlasīt par to, ko neesmu zinājis. Laba ir ideja aicināt izteikties deputātus. Tā ir iespēja katram tautas kalpam pateikt, ko viņš vēlas.

Man patīk Dundadznieks. Lai jums pietiek spēka un resursu turpmāk!

— Visbeidzot, novēlējums novada iedzīvotājiem!

— Esam tikuši pie jaunas valdības, tāpēc gribu likt pie sirds pašvaldības darbiniekiem un arī pats sev, ka jāsāk domāt par jauno budžetu. Iepriekšējo es pats pietiekami sīki nebiju izpētījis, šogad tam jāpievērš lielāka uzmanība, lai to pēc iespējas detalizētāk un taisnīgāk izstrādātu, īpaši paturot prātā tās jomas, kas aptver visvairāk iedzīvotāju.

Alnis Auziņš

To atceramies novembrī

Krišjānis Valdemārs — viens no dižākajiem 19. gs. latviešiem

Valdemāra dzīvesstāsts sākas pavisam parasti — dzimis zemnieku ģimenē... Apņemšanās, ticība ideāliem un neatlaidīga tieksme uz mērķi viņu izveidoja par dižāko 19. gs. latvieti, kura domas uzklauzīja tā laika Krievijas impērijas politiķi. Viņš bija cilvēks bez uzpūtības un lielības, kurš palika uzticīgs savai tautai.

Šogad Krišjānim Valdemāram — 185. Valdemāra dzīves gaitas nav tieši saistītas ar Dundagas novadu, kurpretī viņa profesionālā darbība — jo cieši. Valdemārs dzimis Talsu novada Ārlavas pagastā 1825. gada 2. decembrī (pēc vecā stila 15. novembrī), vēlāk ar vecākiem dzīvojis Valdemārpilī (tolaik Sasmakā). Pēc akadēmiskās izglītības pabeigšanas Tērbatas universitātē Valdemārs dzīvo Krievijā un kalpo valsts civildienestā, veicot pienākumus Finanšu un Izglītības ministrijās, kur viņa darbs galvenokārt saistīts ar jūras lietām un izglītību.

Par dižēnāko Valdemāru padara viņa darbi, kas allaž ir progresīvā-

kie un pirmie daudzās latviešiem nozīmīgās saimnieciskās un kultūras dzīves jomās. Pirmās latviešu bibliotēkas, pirmā latviešu laicīgā kora un pirmās latviešu biedrības dibinātājs, pirmais Talsu novadnieks Tērbatas universitātē, pirmais akadēmiski izglītotais tautsaimnieks un latviešu nacionālās atmodas aizsācējs, viens no pirmajiem, kurš rosināja vākt folkloru, pirmais, kas apzinājās jūrniecības attīstības nozīmību visas latviešu tautas ekonomiskās un kultūras patstāvības nostiprināšanā. Sarakstu noteikti varētu turpināt, taču šīs puses ļaudīm Valdemārs vislabāk pazīstams ar savu veikumu jūrniecības laukā.

Veicot darba pienākumus, Val-

demārs apmeklēja Baltijas guberņu jūras piekrasti, lai izpētītu jūrniecības stāvokli, un 1860. gadā ierodas arī Kolkā. Viņa vizīte sakrīt ar notikumiem, kas vēsturē pazīstami ar nosaukumu *Lībiešu dumpis* jeb *Dundagas zemnieku nemieri*, kas izpaudās kā lībiešu zvejnieku protests pret Dundagas barona Ostenzakena noteikto nomas maksu un klaušām

par zemi. Valdemārs, iepazīstoties ar lībiešu zvejnieku — zemnieku problēmu, nolemj rīkoties, lai palīdzētu lībiešiem viņu centienos pēc

taisnības un tiesībām uz zemi, liekot lietā savu personisko ietekmi un sakarus. Atceļā uz Pēterburgu viņš dodas audiencē pie Baltijas ģenerālgubernatora Aleksandra Suvorova. Valdemārs, aizstāvēd vienkāršās tautas intereses, riskē ar savu karjeru un amatu, taču nespēj rīkoties citādi, nespēj nostāties muižnieku pusē, kad tie apspiež viņa tautu ... Kaut arī Valdemāram neizdodas novērst soda izpildīšanu lībiešu zemniekiem, tomēr viņš ir darījis visu iespējamo, lai palīdzētu. Šie notikumi jo cieši savij lībiešu likteņgaitas ar Krišjāni Valdemāru.

Tāpat kā Valdemāru dēvējam par pirmo jaunlatvieti, latviešu nacionālo interešu aizstāvi, tā *Lībiešu dumpja* vadoni Niku Šūbergu būtu pilnīgs pamats saukt par jaunlībieši. Valdemāra pārdrošākās idejas jūrniecības laukā gūst atbalstu progresīvāko lībiešu vidū. Tā pēc Valdemāra ierosinājuma Nika Šūbergs jau 1860. gados mēģināja dibināt kuģu būves kooperatīvu, faktiski kapitālisma iezīmēm atbilstošu uzņēmumu, kur vairāku dibinātāju kapitālu apvienoja peļņas gūšanai. Baltijas muižniecībai šāda zemnieku kuģu būvēšana un kur nu vēl uzņēmumu dibināšana likusies, Valdemāra vārdiem runājot, plēsīgs zvērs. Spītējot muižniecības pretestībai, kurzemnieku rēdereju *Dundagas zemnieku tāljūras kuģu īpašnieku sabiedrība* tomēr nodibina, taču krietni vēlāk, 1881. gadā, un tā ir

pirmā tāda veida rēdereja Latvijas teritorijā.

Valdemāra — tautisko centienu iedvesmotāja — nozīme sevišķi aktualizējas novembrī, laikā, kad Latvijas valsts svin valstiskās neatkarības gadadienu, šogad jau deviņdesmit otro. Starp Latvija valsts neatkarību un Valdemāra vizītkarti uz savas, tolaik studenta, istabas durvīm *Krišjānis Valdemārs. Latvietis* velkamas zīmīgas paralēles, kaut arī abus notikumus šķir vairāk nekā pusgadsimts. «Starp Valdemāra vizītkarti un Latvijas Republikas pasludināšanu ir nenoliedzami cēloniski sakari. Bez vēsturiskās vizītkartes, t.i., bez Valdemāra sauciena, ka latviešiem jāpaliek pie savas tautības, nebūtu arī 18. novembra, t.i., nebūtu Latvijas Republikas, nebūtu latvju tautas, nebūtu politiskās brīvības un neatkarības», — tik nozīmīgi Valdemāra uzdrīkstēšanos vērtē viņa laikabiedrs Jānis Kreicbergs.

1891. gada 7. decembrī (pēc vecā stila 25. novembrī) dižais 19. gs. latvietis savas zemes gaitas beidza. Apglabāts Rīgā, Lielajos kapos. «Tas bija milzis ticībā, tāpat cerībā un progresā pārliecībā. Ikkatram, kas grib dabūt ievērojamas domas, izdarīt ievērojamus darbus, tas lai tic cilvēcei, nākotnei un sevim», — tā teica Jānis Kreicbergs, pavadot Valdemāru pēdējā gaitā. Lai Dievs dod mums Valdemāra ticību!

Džēneta Marinska

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tēriņš!

Pāgiņ vōnnō Plagā pāvōks — Daudz laimes Karoga svētkos! Līvu fonds nesen kā ticis pie dažiem jauniem karogiem, kas veidoti pre-

cīzajos jeb pareizajos krāsu toņos, tā ka var teikt — šogad esam turējuši karogu godā un tā darīsim arī turpmāk. Prieks, ka arī Dundagas novads godā lībiešu karogu, kurš nu rotā novada ģerboni kopā ar medni. Vēl skaistāk būtu, ja 18. novembrī Dundagas novadā pie namiem plīvotu ne tikai Latvijas, bet arī lībiešu karogs. Ja kāds to bija izkāris, — tienū jeb paldies!

Novembris (vismaz Rīgā) aizvādīts slapjš un dubļains. Pēc senajiem tautas pareģojumiem pēc šāda rudens arī ziema būs silta un slapja. Taisnība, spītējot dubļiem, Līvu fonds turpinās strādāt, bet par padarīto lasiet *Līvu laikā*!

Linda Zonne

Līvu ziņas • Līvōd tieudōd

15.–18. X Somugru radu tautu dienās piedalījās arī lībiešu pārstāvji Julģi Staltes vadībā.

22. X Nurmorkestōr kopā ar Jāni Dambīti uzstājās Pāles pamatskolā, iepazīstinot skolēnus ar lībiešu kultūru un aicinot nākotnē pievienoties lībiešu valodas mācību grupai. 13. XII līdzīga uzstāšanās notiks arī Staicelē.

Stalts nomaksājis iepriekšējās vadības telefonrēķinu parādu piedzinējfirmai *Creditreform*. Plānots vērsties tiesā.

Līvu savienības vadītājs Dāvis Stalts ar biedrības *Fennougria* vadītājiem spriedis par tūrisma attīstību Dundagas novadā, sākot ar 2011. gada vasaru.

Veiksmīgi noslēgusies Līvu fon-

• **Pālē pēc Nurmorkestōr koncerta un Jāņa Dambīša prezentācijas kopā ar Pāles valodas grupu.** • **Pāls pierrō Nurmorkestōr kontsert ja Jānis Dambītis prezentātsij īdskubsō Pāl kiel jag.**

Foto no Alises Kārņupes albuma

27.–28. X Eiropas mazāk lietoto valodu biroja konferencē par viceprezidentu, pārvēlot valdi, ievēlēja Līvu fonda un Līvu savienības valdes locekli Jāni Medni.

28.–31. X norisinājās Tartu Tradicionālo deju festivāls, kurā lībiešu dejas jau otro gadu mācīja aizrautīgie jaunieši no deju kopas *Dandari* — deju apvienība *Kīlmakāngad*. Idejas aizsācējs ir aktīvs lībiešu draugs Jānis Erdmanis, kas pazīstams kā Alnis (Pöddörz);

18. XI svinot Latvijas Neatkarības proklamēšanas gadadienu un Lībiešu karoga dienu, novada apbalvojumus saņēma lībieši: Māriete Zandberga — *Par mūža ieguldījumu*, Baiba Šuvcāne — *Es savai Kolkai*, savukārt Elīza Sakniņa kļuva par *Gada jaunietai Kolkā*.

Līvu Savienības vadītājs Dāvis

da rīkotās lībiešu valodas nedēļas. Līvu savienības Ventspils grupa dāvanā no Līvu fonda vadības saņēmusi jaunu lībiešu karogu pateicībā par veiksmīgu sadarbību un atbalstu.

Dundagas novada domei tiek virzīts Līvu fonda izstrādāts trīspusējs sadarbības līgums, kurā kā partneri minētas Līvu savienība, Līvu fonds un Dundagas novads.

Līvu fonds uzsācis veidot Upurālu fonda nolikumu. Paredzēts, ka no Līvu fnda puses šajā fondā iesaistīsies Pēteris Dambergs un Jānis Atis Krūmiņš.

Līvu fonds uzsācis sarunas ar Rīgas domi par Rīgas biroja veidošanu.

Līvu fonds uzsācis darbu, lai izveidotu tūrisma maršrutu.

EBLUL — kīeld kaitsiji

Dūoņignikā vel āb ūo kēratōn il *EBLUL*, sīepierāst sīe kōrd ma tōks il mād organizātsij nīžō.

EBLUL um Eurōp It kīeld organi- zātsij, kus nōtkōmd āt Eurōp It mōd.

EBLUL tāntōb — Eurōp jo veitō kōlbatōd kīeld it.

EBLULs nōtkōm um ka *LatBLUL* — Leṭmōd regionāl ja jo veitō kōlbatōd kīeld it.

LatBLULs nōtkōm um kēl ja mādōdōn um nēla nōtkōmt ja nei siz um nēla kīeldō: līvō, latgaļ, vōru ēsti Leṭmōl, starover — vanā krievō murd ja tulbizāigal vōib vel mūḡi kēli tūlda.

Se organizātsij merk um kaitsō

jo veitō kōlbatōd kēli. Seļļiži, mis Leṭmōl āt vōnnōd jōvā sadā ja je- miņ āigastidi.

Mis *LatBLUL* vōib rovstōn ānda?

LatBLUL ilzāndōks um tīedō kīeld konferentsidi, tīedō siedā kīeldō jo veggizt, laz kazāg kīel prestīž, rovstōn nāgtō, mis vōib, nāgtōbōks, līvō kīelkoks tīedō ja informātsijō andō il vōimizt, pandōkst kui ja kus kīeldō vōib kōlbatō. Līvōd rāndas ja Dūoņig pagāsts, kus um Līvlizt sindikūōž, vōib kēratō līvō kīelkōks, nāgtōbōks, pagāst jel šilt pāl, ja kūōžōd, kuodānimūd vōibōd ka vōlda līvō kīelsō.

Vōiks kītō, ku *LatBLUL* um nei

EBLUL — valodu sargs

Dundadzniekā vēl nav rakstīts par *EBLUL* (*European Bureau for Lesser-Used Languages*), tāpēc šajā reizē gribētu pastāstīt par mūsu organizāciju.

EBLUL ir Eiropas Savienības valodu organizācija, kurā par biedriem drīkst būt Eiropas Savienības dalībvalstis. *EBLUL* nozīmē — Eiropas mazāk lietoto valodu birojs. *EBLUL* organizācijas biedrs ir *LatBLUL* — Latvijas reģionālo un mazāk lietoto valodu savienība.

LatBLUL biedrībā biedri ir valodas, un mums pašlaik ir četri biedri, tātad četras valodas: lībiešu, latgaļu, viru igauņu un vecticībnieku (krievu valodas dialekts). Nākotnē var pievienoties vēl arī citas Latvijā pārstāvētas tradicionālās valodas.

Šīs organizācijas mērķis ir aiz-

sargāt retāk lietotās valodas — tādā, kuras Latvijā ir pastāvējušas ilgāk nekā simt gadus, tādējādi saglabājot un stiprinot Latvijas lingvistisko daudzveidību.

Kādu labumu *LatBLUL* var dot cilvēkiem?

LatBLUL uzdevumi ir šādi: veidot konferences, stiprinot mazāk lietotās valodas pozīcijas, paaugstinot valodas prestižu, cilvēkiem parādīt iespējas, kādas ir, piemēram, lībiešu valodai, sniedzot informāciju par likumdošanu un valodas tiesībām, kur un kā valodu var lietot.

Lībiešu krastā un Dundagas novadā, kas ir lībiešu vēsturiskā teritorija, drīkst ar likumu rakstīt lībiski, piemēram, uz pašvaldības ēkas plāksnes, kā arī visi vietvārdi, māju vārdi un norādes drīkst būt lībiešu valodā.

Somugru radu tautu dienas Igaunijā, Somijā Suomugrōd sugrovd pāvad Ēstimōl, Sūomōmōl

Jau daudz gadu šādas dienas ir kļuvušas par tradīciju Igaunijā, kur tās rīko somugru atbalsta organizācija — biedrība *Fennougria*. Šogad šīs dienas notika no 15. līdz 18. oktobrim Igaunijā un Somijā.

Somija gan šajos svētkos kā oficiāls partneris iesaistījies pirmo reizi,

un tāpēc tikai nedaudz dalībnieku sniedza koncertus arī kādā mazā Somijas–Krievijas robežpilsētiņā.

Igauņu organizācija *Fennougria* vadība aicināja Julģi Stalti pasākumam izveidot īpašu līvu–igauņu kopprojektu. Tas arī tapa, un tā nosaukumā likts brīnišķīgi ska-

ku sīlda rov ja valst vail.

Vel um tādzi ažā — Ēstimōl *EstBLUL* um nei ku vel agā partner it. Siz paldīž mēg strōdōm kubsō jōvā kakš āigastō ja se tie lāb jōvist jeddōpēdōn.

27. ja 28. oktobōrkūs jedāl Ēesti kūōžōs Rōuges vōļ *EBLUL* konferents il tulbizāiga mērkōd. Siz sāl ūd pāl saitō vēldōd prezident ja viceprezidentōd.

Ūž *EBLUL* prezident ni um Džon Makintaier Pūoj–Īrmōld, ja viceprezidentōd — Kalle Eller Ēestimōld, Jānis Mednis Leṭmōld ja Parisis Atanasios Griekmōld.

Jānis Mednis,
*EBLUL viceprezident
ja LatBLUL jūdijji*

Var teikt, ka *LatBLUL* ir kā tilts starp valsti un cilvēkiem.

Svarīgi ir arī tas, ka Igaunijā *EstBLUL* ir tā kā mūsu partnerorganizācija.

Mēs jau divus gadus strādājam kopā pieredzes apmaiņā konferenču rīkošanā. Jāteic, ka darbs rit veiksmīgi uz priekšu.

27. un 28. oktobrī Dienvidigaunijā, Riugē (*Rõuge*), norisinājās *EBLUL* konference par nākotnes plāniem un attīstību. Pēc pusgada neziņas par organizācijas tālāko nākotni no jauna ievēlēja *EBLUL* valdi, jaunu prezidentu — Džonu Makintaieru no Ziemeļīrijas un viceprezidentus: Kalli Elleru no Igaunijas, Jāni Medni no Latvijas un Parisisu Atanasiosu no Grieķijas.

Jānis Mednis,
*EBLUL viceprezidents
un LatBLUL vadītājs*

• **Spēlē Dāvis Stalts, Leanne Barbo, Julģi Stalte un Ernests Medenis**

• **Spēļōb Dāvis Stalts, Leanne Barbo, Julģi Stalte ja Ernests Medenis**

Foto no Leannes Barbo albuma

Vents vaicā: Kā tu domā? • Vānt kizūb: Kui sa mōtlōd?

KOUDLŪOMŌD (MĀJDZĪVNIEKI)	
kanād (vistas)	sigād (cūkas)

Nāntōn kubsō attō (tiem kopā ir):
pād (kājas) — 80;
jālgaḡ (galvas) — 30.

$$\begin{cases} x + 10 = y - 10 \\ 3x + 10 = y \end{cases}$$

$$x + 10 = 3x + 10 - 10$$

$$2x = 10$$

$$x = 5$$

$$3x = 3 \cdot 5 = 15$$

tas, meditātīvtas Julģi oriģināldziesmas *Taitai* vārds. Šajā projektā uzstājāmie es — Dāvis Stalts, Julģi Stalte, Ernests Medenis un Leanne Barbo — igauņiete, kura savulaik studējusi Tartu universitātes Somugru valodu fakultātē.

Radu tautu festivālā savulaik piedalījušās tādas lībiešu grupas kā

Līvlist, *Skandinieki*, *Vīm* un Staltu ģimene. Šoreiz mūsu repertuārā bija gan lībiešu, gan votu un vepsu dziesmas, jo šīs tautas šoreiz nebija varējušas piedalīties.

Publikas atsaucība bija milzīga. Izdevās sniegt koncertus kopā vairāk nekā 1000 skatītājiem, starp kuriem bija arī tādas prominentas personas kā Tartu universitātes profesors Tīts Reins Vītso, kā arī bijušais Igaunijas prezidents Arnolds Rītels. Uzstāšanās laikā informējām igauņu un somu brāļus, ka mūsu tauta vēl joprojām dzīva un ir sākusies lēna, bet stabila tās atmoda. Nolidzām arī baumas, ka miruši pēdējie lībiešu dzimtās valodas runātāji un ka lībiešu valodai nav nākotnes. Diemžēl man kā Līvu savienības vadītājam bija jāsaskaras ar negatīvām ziņām par dažiem sabiedrībā pazīstamiem lībiešiem, kas tālu ārpus Latvijas robežām nesuši ziņas par lībiešu nesaskaņām un faktisko tautas izzušanu. Šo cilvēku domas un uzskatus komentēju arī bijušajam Igaunija prezidentam, uzsverot, ka tiem ir dziļi personisks raksturs un nav nekāda saistība ar lielākās daļas lībiešu domām un uzskatiem. Julģi Staltes projekts *Taitai* guva lielas skatītāju un klausītāju simpātijas. Daļa klausītāju izteica gatavību uzņemties projekta vadību nākamajā vasarā, veidojot tās Igaunijas tūri.

Dāvis Stalts

Raibs kā dzeņa vēders

Vērojumi Kurzemītē

4. XI bērnodārzs *Kurzemītē* rīkoja Atvērto durvju dienu, un katrā grupā bija pa kādai māmiņai, kas vēroja nodarbības. Skatījās, dalījās savā metodiķes pieredzē un priecājās par visu redzēto arī Ārija Jāvalde, kuras sirds vēl aizvien deg par mazajiem dundadzniekiem un savu vienīgo darba vietu — *Kurzemīti*. Viņa labprāt pastāstīja par saviem vērojumiem.

Man bija liels prieks piedalīties Atvērto durvju dienā. Kādreiz tās bērnodārzā notika regulāri. Mans ieteikums un novēlējums — Atvērto durvju dienas rīkot vismaz reizi pusgadā, jo vecākiem ir ļoti būtiski redzēt, ko viņu bērni šeit dara.

Audzinātājas ir radošas. Prieks skatīties, kā viņas strādā. Ļoti labi, ka nodarbību laikā grupu dala, jo tad katrs audzinātājs pārrēdz bērnus un bērniem neapnīk darboties tikai kopā ar vienu un to pašu audzinātāju. Nostiprināties arī tas,

Pasakas vieno

11. XI Dundagas pilī uzveduma *Tas notika tā...* pirmizrādi ar lielu interesi noskatījās *Mazās skolas* audzēkņi un skolotājas.

Kā nu ne, ja iestudētās ebreju un latviešu tautu pasakas ir tik uzrunājošas, ja režisore ir mūsu pašu talantīgā Vaira Kamara un aktieri — Dundagas vidusskolas teātra kolektīvi?! Pasakas tiešām skāra visos laikos būtiskus tematus: augstprātību un sodu par to, godīgumu un blēdību, slinkumu un skaudību, mīlestību un patiesu piedošanu, gudrību. Ļoti pazīstams šķita nabadzīgais brālis, kas ik pa laikam lūdz bagātajam brālim nau-

du, bet, kad bagātais brālis viņam uztic kļūt par muižas pārvaldnieku, diez cik priecīgs nav, jo pieradis naudu saņemt tāpat, taču tagad daudz jāstrādā. Savukārt, kad nabadzīgajam brālim izdodas kļūt mantīgākam, bagātais nevar ar to samierināties. Kā mūsdienā Latvijas cilvēki ir noilgojušies pēc valdības, kas kā ķēniņš Zālamans izlūdzas no Dieva gudrību spriest tautai taisnīgu tiesu un atšķirt labu no ļauna! Bet pats galvenais — lieto šo

Koncerts sirdij

6. XI Dundagas pilī ar veltījuma koncertu izcilajai latviešu aktrisei Antrai Liedskalniņai uzstājās viņas dēls Harijs Ozols un Santa Zapacka. Par koncertu stāsta dundadznieces Inta Grīnīte un Baiba Tendere.

I.G.: «Dundagas pilī esmu apmeklējusi visus H. Ozola un S. Zapackas koncertus. Man patika arī šis veltījums A. Liedskalniņai. Tajā bija pa druskai no visa: dziesmas, atmiņas, aktrises balss ieraksti. Gaisotne uz skatuves bija vienkārša, neuzspēlēta. H. Ozolam un S. Zapackai izdevās rast ļoti labu kontaktu ar publiku».

B.T.: «Koncerts bija tik skaists kā sapnis. Paskumjš, bet sirsnīgs. Vairākas reizes jutos tā aizkustināta, ka pat apraudājos. Skanēja H. Ozola komponētās un A. Liedskal-

niņas iemīļotās dziesmas. Gan H. Ozols, gan S. Zapacka lasīja atmiņas par aktrisi. Sajūtu, ka viņa ir klātesoša, radīja A. Liedskalniņas balss atskaņošana no monoizrādēm. Noslēgumā visi kopīgi nodziedājām Imanta Kalniņa *Lilioma dziesmu*. Kad atskanēja vārdi — «Jo tu esi dzīvs, tu esi dzīva», — parādījās aktrises attēls. Tas atkal atgādināja par viņas klātbūtni.

Cīlvēku koncertā bija daudz, un abi dziedātāji saņēma nerimstošus aplausus».

Uzklausīja Diāna Siliņa

Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Kurzemes nodokļu administrācijas Talsu nodaļa no 1. X ir pārveidota, un tās jaunais nosaukums ir **VID Nodokļu pārvaldes Kurzemes nodokļu administrēšanas daļas Talsu klientu apkalpošanas centrs**.

Tālruni: centra vadītājam 63222789, 63291516; nodokļu konsultantiem 63291496, 63291497; klientu zālē 63222594, 63222784; par deklarāciju un atskaišu iesniegšanu 63221514, 63224736; par norēķiniem ar budžetu, EDS līgumu slēgšanu 63221794; par PVN, UIN pārmaksām 63224682; par leleN pārmaksām 63222591, 63221197; par UIN deklarācijām un gada pārskatiem 63291498; par nodokļu parādiem 63223476.

Anna Kore, centra vadītāja

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome izsludina konkursu apraides tiesību piešķiršanai komerciāla elektroniskā plašsaziņas līdzekļa darbībai: vietējās radio programmas veidošanai Dundagā atbilstoši šādiem noteikumiem:

- Prasības attiecībā uz programmu:
 - raidlaika apjoms: 24 stundas diennaktī;
 - valodas lietošanas noteikumi: diennakts minimums latviešu valodā — 75%;
 - programmas formāts: jānorāda pretendentiem pēc saviem ieskatiem;
 - citas prasības: vietējās ziņas vismaz 3% no nedēļas raidapjoma.
- Darbības uzsākšanas laiks — ne vēlāk kā 2011. gada 20. decembris.
- Apraides atļaujas darbības termiņš — 10 gadi.
- Konkursa dalības maksa — Ls 750.
- Iesnieguma iesniegšanas termiņš — līdz 2010. gada 28. decembrim.
- Konkursa izvērtēšana — ne vēlāk kā līdz 2011. gada 3. februārim.

Konkursa nolikums pieejams Padomes mājas lapā — www.neplpadome.lv.

ka auklītes ne tikai sauc par audzinātāju palīdzēm, bet viņas tiešām tādas arī ir.

Novēroju, ka ir sagādāts daudz materiālu, ka grupu telpas skaisti iekārtotas. Katra ir atšķirīga.

Pie mums ir daudz bērnu ar runas traucējumiem. Bērnodārzā ir pieredzējusi logopēde, kas šiem bērniņiem palīdz. Taču logopēde viena pati izlabot runas traucējumus nespēj. Lai to izdarītu, vajag audzinātāju un vecāku nopietnu atbalstu. Tas jādara kopīgiem spēkiem!

Priecājos, ka ļoti daudz šajā vasarā padarīts. Veļas mazgātuvī ne pazīt! Esmu redzējusi jauno veļas mazgātuvī, tad tā bija ļoti skaista, bet ar laiku nolietojās, ierīces pat

Dieva doto gudrību!

Ebreju pasakās darbojās ne tikai mums pierastie varoņi, bet arī gudrais rabīns, pravietis Elija, kas pārģērbies par ubagu, Sābas ķēniņiene un pats ķēniņš Zālamans. Uzveduma varoņi reizēm spēlē iesaistīja skatītājus: viņiem nācās noteikt smaržu lakatiņā ietītai naudai un vērot, vai ūdens trauciņā, kur ir monētas, peld arī eļļa. Ķēniņš Zālamans skatītājus aicināja minēt Sābas ķēniņienes mīklas, un vienīgais atminētājs, kāds pirmklasnieks, no ķēniņa rokas saņēma dāvanu — jauno ebreju pasaku grāmatu. Tautas dvēseli labāk izjust palīdzēja temperamentīgā ebreju tautas mūzika.

Kopsim jaunaudzes!

Izkopta jaunaudze ir garants mežaudzes vērtībai. To svarīgi ielāgot arī tagad, kad mainījušās prasības meža atjaunošanā.

Pērn Ministru kabinets apstiprinājis jaunus *Meža atjaunošanas noteikumus*, vienkāršojot kārtību izcirtumu atzīšanai par atjaunotiem. Ja jaunā mežaudze nav saņiegusi 2 metru augstumu, nav obligāti to kopt. Īpašniekam tikai jāiesniedz mežniecībā pārskaits, norādot, ar kādu koku sugu izcirtums atjaunojies. Pēc tam mežsargs veic pārbaudi dabā un noformē pārbaudes pārskaatu, ar kuru atzīst izcirtumu par atjaunotu.

Daudz stingrākas prasības noteiktas jaunaudzēm. Jaunajai mežaudzei jāatbilst koptas mežaudzes kritērijiem: ne vēlāk kā 10. gadā pēc mežaudzes atzīšanas par atjaunotu, ja mežaudzes valdošās koku sugas ir skuju koki; ne vēlāk kā 5. gadā pēc mežaudzes atzīšanas par atjaunotu, ja mežaudzes valdošās koku sugas ir lapu koki.

Autobuss skolēniem

Novada izpilddirektors Ģirts Kalnbirze: — Novada dome, izmantojot Valsts reģionālās attīstības aģentūras pārraudzītās Latvijas un Šveices sadarbības programmas iespējas, bija lēmusi iegādāties autobusu skolēnu pārvadāšanai. Kopš 23. XI mūsu rīcībā ir pilnīgi jauns *Mercedes-Benz* ar 19 vietām, pašvaldības līdzfinansējums ir 10% jeb Ls 3422,31 no pilnās summas. Autobuss sāks kursēt acīmredzot no decembra, nogādājot Talsu un mūsu novada skolēnus uz Mazirbes internātpamatskolu un atpakaļ uz dzīvesvietu. Papildus to izmantosim skolēnu pārvadāšanai uz pasākumiem, sacensībām, iespējams, arī citos maršrutos.

Alnis Auziņš

juka ārā. Tagad šeit tāds plašums, skaistas iekārtas, viss darbam ērts.

Arī izremontētā sporta zāle ir ko vērtā! Redzējām, ar kādu sajūsmu bērni lietoja jaunos sporta piederumus: savdabīgās slēpes, bumbas un izpletni.

Ļoti omulīga un mājīga izveidota ēdamtelpa. Saprota, ka tā radīta tikai ar pašu entuziasmu, radošo garu un papildu darba stundām, ko neviens nav skaitījis.

Uzskatu, ka vadītājas vietas izpildītāja Irina Jānberga ir savā vietā un viņai jāpaliek par vadītāju.

Vairāk lasiet www.dundaga.lv!

Uzklausīja Diāna Siliņa

Nobeigumā skatītājus iepriecināja asprātīgā latviešu tautas pasaka *Šļupstīgās meitas*, kas no sirds izsmidzināja publiku.

Mazajā zālē bija aplūkojama Ilānas Lisagoras un Irēnas Vorkales pasaku ilustrāciju izstāde. Pasākumu ar īsām uzrunām atklāja I. Lisagora, novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs un vidusskolas direktore Aiga Štrausa.

Uzvedums tapis projektā *Latvijas tautu pasaku festivāls*, ko īsteno biedrība *Goraļ* kopā ar Dundagas vidusskolu un ar Tieslietu ministrijas un Sabiedrības integrācijas fonda atbalstu.

Diāna Siliņa

Jauns pakalpojums veselības aprūpē

SIA Dundagas veselības centrā atkal jauns pakalpojums — ultrasonogrāfs vēderdobuma orgānu, vairogdziedzera un ginekoloģiskajiem izmeklējumiem.

Iestādes vadītājs Valdis Rande saka lielu paldies brāļiem — Jānim un Arnim Apsīšiem, SIA *Kurekss* īpašniekiem, un Ērikam Stendzeniekam par ziedojumu ultrasonogrāfa *EnVisor HD* iegādei.

Pakalpojums būs pieejams, sākot ar 2011. gada 1. janvāri. Maksa par to — Ls 5. Kā paskaidroja V. Rande, naudu ņem tikai tāpēc, lai SIA *Dundagas veselības centrs* varētu samaksāt par ultrasonogrāfa izmeklējumu veikšanu ārstam un medmāsai. Par to viņš ir ar ziedotājiem vienojies.

Lai pakalpojumu saņemtu, vajag ģimenes ārsta nosūtījumu. Pieteikšanās uz ultrasonogrāfa izmeklējumiem visu diennakti pa tālruni 63232305.

Diāna Siliņa

Detālpārvaldības izstrāde

Saskaņā ar Dundagas novada domes 27.10.2010. sēdes lēmumu Nr. 429 ir uzsākta detālpārvaldības izstrāde Dundagas pagasta nekustamā īpašuma *Celni* zemes vienības Nr. 8850 004 0016 daļai ar kadastra Nr. 8850 004 0016 8001. Par detālpārvaldības izstrādes vadītāju apstiprināts plānotais Guntis Kļaviņš. Detālpārvaldības teritorijā plānots izvietot vēja elektroenerģijas ražotnes. Rakstiskus priekšlikumus un ieteikumus detālpārvaldības izstrādei visas ieinteresētās personas var iesniegt Dundagas novada domes kancelejā vai iesūtīt uz pasta adresi: Pils iela 5-1, Dundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads, LV 3270 līdz 23.12.2010.

Austra Ābola	(1919)
Aldis Matisons	(1952)
Ansis Bērziņš	(1927)
Elga Priežkalne	(1927)
Ivans Fesenko	(1937)
Maiga Picalcelma	(1934)
Verners Liepiņš	(1960)

«Dundadznieks» Nr. 11 (104)
2010. gada novembrī.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Velta Metene, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.

Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize